

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtvyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.
Telefonas. LACKAWANNA 5529.

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelutis, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

No. 11

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Kovo (March) 18, 1927.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, under the Act of March 3, 1879.

Vol. XVIII

Susprogdinta "Lietuvos Žinios"

Lenkų Kariuomenė Apšaudo Lietuvos Kaimą

Japonijos Žemės Drebėjimo Nuostoliai

SUSPROGDINTA "LIETUVOS ŽINIOS".

Kaunas, Kovo 11. — (Kabelis „Vienybė“). — Penkta dienos anksti rytė susprogdinta „Lietuvos Žinių“ spaustuve, redakcija, mašinos ir šriftas. Žmonių neužmušta. Valdžia griežtai seka piktadarius.

P. Norkus.

Kaunas, Kovo 13 (kabelis Strimailiui). — Smurtininkai pradėjo terorą. Praėjusią naktį, kovo 11 susprogdino „Varpo“ spaustuve ir „Lietuvos Žinias“. Nuostolių pusė milijono litų. Smurto valdžia tyčia stumia kraštą pavojum.

Ciekavas.

Kaunas (Elta) 1927 m. kovo mėn. 11 d.
Šiąnakt „Lietuvos Žinių“ spaustuvej įvyko didelis sprogdimas — padaręs didelį nuostolį.

Liet. Pasiunt. Amerikai.

LENKŲ KAREIVIAI APSAUDĖ LIETUVOS KAIMĄ.

Kaunas (Elta). 1927 m. kovo mėn. 11 d.

Kovo devintą lenkų dvidešimt pirmo bataliono trečioji kuopa apšaudė Porų kaimą ir į musų sargybą paleista apie šimtas šuvių. Kovo dešimtą pastebėta lenkų kariuomenės būrelį judėjimas palei demarkacijos linijas. Lenkų kuopos vadas išsaukęs musų sargybos viršininką, pareiškė jog sutraukęs kariuomenę, nes neva musų policija apšaudžius lenkų sargybą, kas netiesa.

Liet. Pasiunt. Amerikai.

JAPONIJOS ŽEMĖS DREBĖJIMO NUOSTOLIAI.

Tokio, Kovo 9. — Vidaus departamentas praneša, kad įvykusio praeitą pirmadienį kovo 7 d. žemės drebėjimo pasekmės yra labai liūdnos. Tango srity žemės drebėjimo pasekmės yra sekamos: žmonių užmušta 2,275, sužeista 3,441. 3,113 namai sugriauti žemės drebėjimo ir 3,606 namai sunaikinta gaisrų, kilusių dėl žemės drebėjimo. Prie to, 158 namai dalinai apdege, o 1,657 buvo žemės supurtymu sugadinti taip, jog netinka gyvenimui. Materialio nuostolio, bendrai imant, padaryta iki \$75,000,000. Virš 50,000 gyventojų liko be pastogės. Jiems reikalinga pagalba, kurią įvairios organizacijos kiek išgalėdamos teikia.

PRIEŠ VOLDEMARO DEKRACIJĄ BALSAVO 36.

Kaunas, Kovo 8. (Elta). — Šiandien pasibaigė deklaracijos debatai. Opozicijos pasiūlytoji nepasitikėjimo formula gavo tik 36 balsus, delto kaip negavusi absoliutės Seimo visų balsų daugumos, einant statutu, atmesta. Mažumos susilaukė. Ministeris Pirmininkas Voldearas kalboj konstantavo, jog niekas nepareiškęs rimtų principinių prieštaravimų deklaracijoj numatytai užsienių politikai.

Liet. Pasiunt. Amerikai.

BESARABIJA PRIPAZINTA RUMUNIJAI.

Iš Genevos kovo 8 d. gautama žinių, jog Italija Tautų Sąjungai paskelbė apie patvirtinimą sutarties tarp santarvininkų ir Rumunijos, kuria sutartimi buvusios Rusijos gubernijos Besarabijos prijungimas prie Rumunijos galutinai pripažintas. Anglija ir Francija šią sutartį jau kur kas seniau ratifikavo. Italija sutarties pirmiau neratifikavusi todėl, jog maniusi, jog Rusija su Rumunija pačios ginčė delei Besarabijos susitaikins.

Rusija šiuo santarvininkų elgesiu dar ir dabar nepatenkinta.

GUDŲ KAIMIEČIAI DEMONSTRUOJA PRIEŠ LENKUS.

Varšava (Elta). Slonimo mieste į metinį turgų suvažė gudų kaimiečiai suruošė demonstraciją prieš lenkų valdžią, reikalaudami, kad paleistų suimtuosius „Hromados“ atstovus. Policijai demonstrantus malšinant, kilo susirėmimas, kuriame policija vartojo durklus. Sužeista apie 15, suimta apie 20 kaimiečių.

VOKIEČIAI SPROGINDINA SAVO TVIRTOVES.

Berlynas (Elta). Vokiečių karo ministerija davusi įsakymą Rytų Prūsijos karo komendantams susprogdinti eilę tvirtovių, einant Paryžiaus susitarimu. Sprogdinimo darbai turi būti atlikti per 4 mėnesius. Tuo pat metu reichstogas turi priimti įstatymą apie karo medžiagą.

St. Louis'e, Mo., kovo 9 vietos aklų mergaičių prieglaudoj septyniolika neregųjų susirgo, užsineudijusios neigėrų maistu. Prieglaudos prižiūrėtoja mirė.

FRANCUZAI RUPINASI SUTAİKINTI LIETUVĄ SU LENKIJA.

Berlynas (Elta). Laikraštis „Germania“ gauna žinių iš Paryžiaus, kad francūzų spauda stengėsi panaudoti lenkų-vokiečių derbų nutraukimą kaip prie monę Lietuvai su Lenkija sutaukinti. Vienas svarbiausių francūzų politikos uždavinių esąs stabilizuoti politinę padėtį anapus Vokietijos rytų sienų. Francūzijos nuomonė buvo ir lig šiol tebėra, kad reikia sudaryti pakraščių sąjungą su Lenkija priešaky. Tad francūzų diplomatai turi daryti visa, kas galima Lietuvai su Lenkija kongrežiaus sutaukinti. Manoma, kad Lenkijos nepasitenkinimas nauja vokiečių politikos kryptimi privesias į eiti kompromisan Vilniaus klau simu.

„PASMERKTŲJŲ“ PARODA.

Maskvoje kovo 12 d. įvyko viena įdomesnių paroda. Čia tą dieną 300 aktorių, apsirengusių kalinių rubais ir susirakinusių rėžiais parodavo miesto gatvėmis. Pastui juos sekė kardais ir būzunais švytruodami kazokai. Buvo vaizduojama tas vaizdas, kaip kituomet rusų cavarai elgdavosi su politiškais kaliniais. Šita paroda rengta minėjimui 10 metų su kaktuvų pasiluosavimo iš karo eury priešpaudos. Vėliau visa aktorių grupė teatrė lošė dramą iš kalinių gyvenimo. Perstatyta, kaip anais laikais kaliniai buvo kankinami ir kaip biaučiai jiems prisieidavo gyventi.

130 METŲ MEKSIKIEČIŲ.

Mexico City. — Meksikoj gyvena 130 metų amžiaus moteris, Antonia Pedroza. Ji šiomis dienomis atrasta labai skurdžiai gyvenanti. Kada tai Meksikos kongresas nubalsavo mokėti jai pensiją, bet ji visai negavo pinigų.

Ji sirgo per 15 metų ir buvo visą laiką be medikališkos pagalbos. Dabar pradėta rinkti aukos jos šelpimui.

Ji dar turi gerą atmintį. Ji atmena dienas Hidalgo, kuris pradėjo Meksikoj revoliuciją, per kurią Meksika tapo nepriklausoma 1821 metais.

Einant mušiams Meksikoje, prie Los Altos, Jalisco, žuvo šeši federalės valdžios kareiviai ir 42 sukilėliai. Federalės valdžios generolai pasirizę su sukilėliais kovoti iki jų visai neliks.

Iš Paryžiaus kovo 9 d. pranešama, kad Atstovų Butas 350 balsais prieš 180 priėmė premjero Poincare projektą sumokėti šiemet Suvienytoms Valstijoms 10 milijonų dolerių Francijos karo skolos daliai likviduoti.

IVAIRIOS ŽINUTĖS

— Tautų Sąjungos taryba priėmė rezoliuciją, atei nančiame rudenį laikyti konferenciją privatiniam ginklų gaminiui prižiūrėti. Konferencijos diena dar nenustatyta.

— Keli šimtai Čilės komunistų, kuriuos vyriausybė areštavo bus pasiųsti į Mas-a-Fuera salą, netoli nuo Robinsono Kruzo salų.

— Sovietų teismas pasmerkė sušaudyti 26 banditus. Šie banditai yra papildę keletą ginklų puolimų ir nužudę keliolika žmonių.

— Varšavoje monarkistų demonstruojant kairieji bandė tas demonstracijas išardyti. Kil riaušės. Įsikišus policijai, riaušės likviduota.

— Rusų geografų draugijos ekspedicijai pavyko surasti naują kalnų viršinę. Šie kalnai randasi Sibire, Jakutsko srity ir driekiasi Indigirkos paupiu. Kalnynai yra virš 1,000 mylių ilgio ir nekurie siekia apie 11,000 pėdų aukščio. Kalnynas bus pavadintas Lenino vardu.

— Santiago de Cuba mieste, Kuboje, kovo 7 d. įaus ta žemės drebėjimas. Išgąsdino žmones. Nuostolių nepadaryta.

— Portugalijos militarė policija suėmė keturis komunistus, kuriuos įtaria, kad buvę padarę sarašus žmonių, kurie but buvę nužudyti, jei revoliucija būtų pavykusi.

— New Yorko valstijos legislatura Albany tik vieno balso didžiama atmetė gimdymo kontrolės bilių. Jei šitas bilius but perėjęs, New Yorko valstijoje but buvę leidžiama praktikuoti gimdymo kontrolę.

— Vologdoj, Rusijoj krtamų paveikslų temotri užsidedus, sudegė 27 žmonės. Nežinia kur dingo daugiau 40 asmenų.

— Praeitą savaitę New Yorkan atvyko Eamon de Valera, Airijos republikos vadas. Miesto majoras jį oficialiai sutiko. Minios airių jį širdingai sveikino.

— Vasario 19 d. Pilvišky suimta keturi komunistai. „Rytas“ sako, kad pas juos rasta ginklų, komunistinės literatūros ir laiškų, kuriais buv susirašinėta su kariuomene.

— Christine Stoble, Red Brook'e, N. J., užmušė savo 16 metų dukterį už tai, kad ši nebudama vedusi pagimdė kūdikį. Motina kalėjime. Ima advokatus ir nori but išteisinta.

— Meksikos karo departamentas išleido pareiškimą, kuriuo nusako, jog pradės smarkesnę kovą prieš sukilėlius.

Iš Lietuvos Laikraščių

AREŠTAVO LIAUDININKUS.

„L. Ž.“ rašo:
Iš Salako mums praneša, kad Salako policijos virš. Antanasukas, didelis kademų pataikunas, ilgą laiką buvęs Zarasuose ir pasižymėjęs ten kaip uolus klebonijos agentas, šiomis dienomis suėmė ir nuvarė į Zarasus Salako L. Valst. Liaudininkų s-gos kuopos pirmi ninką, pasižymėjusį kupletistą J. Biržinį. Jokio apkaltinimo nepadaryta, dantant kratą nieko įtariamo nerasta.

Kiek anksčiau to paties Antanauko buvo suimti De gučių L. Valst. Liaud. s-gos kuopos nariai Jonas ir Juozas Juškenai, kurie išsiųsti į Varnius.

PUOLIMAS PRIEŠ VALSTIEČIUS LIAUDININKUS.

Duoti leidimai suaukti valst. liaud. suvažiavimas Vilkaviškio, Taurogės, Rokiškio, Utenos, Zarasų, Alytaus ir Šiaulių apskrityse be nurodymo motyvų atšaukti.

NEMOKĖS.

Ligi pereitų metų pabaigos pr. mokyklose tikybą dėstė kunigai arba ir patys mokytojai. Ir vieni ir kiti už tai gaudavo atskirą nuo algos atlyginimą — po 5.60c. už valandą. Šiems metams atlyginti už tikybės pamokas pinigų Seimas neskyrė. Dabar tikyba įsakyta dėstyti mokytojams be atskiro atlyginimo, bet jie turi gauti leidimą iš dvasinės vyriausybės. Jei kam ta dvasinė vyriausybė leidimo neduos, tai jis šiaip kad ir geras mo kytojas, turės pasitraukti.

PROFESINIŲ SĄJUNGŲ DELEGACIJA PAS MINISTERĮ PIRMINKĄ.

Šiomis dienomis Ministerį Pirmininką prof. Volde marą aplankė profesinių sąjungų centralinio biuro delegacija ir kalbėjosi su juo uždarytų prof. sąjungų klausimu. Taipogi buvo iškeltas klausimas dėl neleidimo prof. sąjungoms daryti susirinkimus.

Ministeris Pirmininkas pažadėjęs šį visą dalyką iš tirti. Profesinių Sąjungų veikimas nebusiūs sustabdytas.

— Pulkininkas J. Grigaliūnas-Glovackis Resp. Prezidento pakeltas į generolo leitenanto laipsnį.

— Resp. Prezidento adjutantas p. Valušis pakeltas į kapitono laipsnį.

— Pulk. I. Petrulis, antro pėstininkų pulko vadas, pakeltas į pilno pulkininko laipsnį.

Iš Darbininkų Gyvenimo

Iki vasario 9 d. Kauno darbu biržoje įregistruota 1,394 bedarbiai. Prie viešųjų darbų Kaune dirba tik 1 ir 2 kategorijos bedarbiai; jų yra 1,113. Į miškus pasiųsta dirbti 122 bedarbiai, iš kurių 30 miesto valdybos aprūpinti piuklais ir kirviais.

Lodžiuje ir kituose Lenkijos audimo centruose kilios pramonės darbininkų streikas. Sustreikavo apie 180 tukstančių darbininkų. Darbininkai reikalauja 25 nuošimčio algų pakėlimo. Darbdaviai siūlo 10 nuoš., bet darbininkai siūlymo nepriima.

Kovo 2 d. Chicagoje pasimirė komunistų partijos sekretorius C. E. Rutenberg'as. Jis yra plačiai pasidarbavęs komunistiniame judėjime.

American Sugar Refining kompanijos prezidentas, Earl D. Bast, sugrįžęs iš Javos pasakoja, kad ten darbininkams mokama tik 4 centus už dienos darbą. Kurie uždirba 4c. rokuojama, kad jau gauna gerą algą. Darbininkai ten pradeda bruzdėti.

Lietuvos Universiteto Profesorų Memorandumas

Gruodžio 17 d. perversmas sudarė nepaprastą valstybinio gyvenimo sąlygas, kurios: 1) stumia šalį pražutim, 2) laiko uždarytus normalius kelius išeiti geresnėn ateitin ir 3) siūlo išėjimui iš šios padėties tokias priemones, kurios gali nuvesti mus tik prie nepriklausomybės praradimo.

I. a) Šalis įmesta karo stovini. Neveikia įstatymai, kurie garantuoja žmogui asmens ir piliečio teises. Šaly veikia karo lauko teismai. Net lojaliems, valstybiniai nusistačiusiems piliečiams, kurie tačiau tokiame šalies tvarkymui yra priešingi, draudžiama laisvai išsistarti, uždrausti susirinkimai, organizuotos koncentracijos stovyklos ir tt. Tokiomis sąlygomis visada naudojasi tie elementai, kurie griauia valstybę iš pašaknų ir veikia slapta. Taip gyvendami, susilauksime netrukus vidaus suirulių, o šitos lems Lietuvai jos nepriklausomybės praradimą.

b) Dviejų metų nederlius sudarė sunkią ekonominę šalies padėtį. O dabar nepaprastos politinės gyvenimo sąlygos tų ekonominę depresiją žymiai didina: pirklys, pramonininkas, ukininkas, amatninkas, kiekvienas pilietis, namatydamas užtikrinimo vidaus ramybės ateičiai, susilaiko nuo ekonominės apyvartos, kas veda kraštą prie ekonominės stagnacijos, kredito ir pasitikėjimo nustojo. Sunkiję ekonominės piliečių gyvenimo sąlygos, auga vėdaus suirulių pavojus.

c) Sudarę nenormališkas rodinio gyvenimo sąlygas ir ardydami savo šalies ekonominį gyvenimą, mes sunkiname Vilniaus krašto atgavimą.

II. Vengiamo normališko kelio išeiti iš tos padėties: Seimui neleidžiama dirbti, jo pasitikejimo neieškoma. Savo tauta nepasitikima, o manoma iš aukšto apdovanoti šalį laiminga tvarka.

III. Kokios gi priemonės siūloma iš šios padėties išeiti? Perversmo keliu patekome šion padėtin, perversmo keliu siūloma ir toliau eiti, būtent: paleidus seimą, dekretais valdyti šalį, dekretu keisti konstituciją, visos tautos balsavimu rinkti prezidentą ir tt. Tos priemonės buvo išmėgintos ir pergyventos Francijos po 1851 m. gruodžio 2 d. perversmo. Kelių šimtų amžiaus nusistovėjusi valstybė, Francija, dėl tų priemonių ne neteko savo nepriklausomybės, bet priėjo prie Sedano nelaimių, o Lietuvai toki mėginimai bus mirtini nuodai. Graikijos ir Portugalijos šių dienų įvykiai rodo, kad tokios priemonės neveda šalies prie tvarkos.

Mums atrodo, kad šalis galėtų rasti kelią išeiti į normalų gyvenimą šiuo būdu: Vyriausybė ir Seimas susitaria ir vykdo šiuos dėsnius: I. Seimas išleidžia amnestijos įstatymą, kuriuo amnestuojami visi iki įstatymo išleidimo padaryti politiški nusikaltimai, išskyrus tuos, kurie turėjo tikslą išduoti Lietuvą svetimai valstybei. II. Karo stovis panaikinamas. II. Vyriausybė ieško budo bendradarbiauti su Seimu, o tik jo nesuradus atsiklausia šalies konstitucijos nustatyta tvarka. Originalą pasirašė: D-ras J. Šliupas, K. Šliupas, L. Vailionis, V. Krevė-Mickevičius, P. Augustaitis, Mykolas Biržiška, Vac. Biržiška, A. Jaulaitis, P. Leonas, R. Šliupas.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

LIETUVOS PERVERSMO FAKTAI IR PASEKMĖS.

Pagaliau gavome du pranešimus, kurie galutinai nušviečia įvykusio Lietuvoje perversmo faktus ir pasekmes. Pirmas pranešimas yra žmogaus, kuris stovėjo arti prie Lietuvos valdžios. Šitas pranešimas yra įdomus ir svarbus tuom, kad plačiai paaiškina, dėlko nuvertėji vyriausybė pasidavė smurtui ir be jokio pasipriešinimo atstatyto.

Antras pranešimas yra taip gi įtekingas žmogaus ir pasako, kokios pasekmės pradeda reikštis delei įvykusio perversmo.

Tuo tarpu jokių išvadų nedarome. Galime pasakyti tik tiek, kad kiekvieno sąžiningo lietuvių pareiga būdė Lietuvos nepriklausomybės sąlygoje. Kuomet krašte reikšiami tokie upas, kaip antrame pranešime tikrinama, tuomet iš visų pusių apsuptas priešais Lietuvos likimas padėtas ant svarstyklų ir grumojas didelis pavojus ir pačiai Lietuvos nepriklausomybei. Tas pavojus ypatingai didėja, kuomet Lietuvos gynimo jėgos kariuomenė sudomoralizuota net iki tokio, tiesiog pasistebėtino, laipsnio. Amerikiečiai šitai turi gerai įsitemyti ir visomis galimybėmis teikti Lietuvos pažangiajai visuomenei visokeriopos paramos.

Aukščiau minimu atgalvintu straipsniu telpa šiame „Tėvynės“ numery ant 6 puslapio. Meldžiame atidžiai perskaityti.

NEGRAŽUS ELGĖSIS.

Iš Worcester, Mass., mums prisuntė plakata, kuriuo garsinama tame mieste rengiamos diskusijos rašizmo klausimu. Diskusijas rengia Tarptautinės Darbininkų Apsigyrimo Sąjungos Lietuvių Sekcijos 13 kuopa. Tarp kit ko plakate sakoma, kad šiosna diskusijosna pakviesta savo nuomonės pasakyti lietuvių laikraščių redaktoriai: „Naujiečių“ Grigaitis, „Keleivio“ Michelsonas, „Sandaros“ Paulauskas, „Vienybės“ Širvydas, „Tėvynės“ Vitaitis arba Bajoras, ir „Laisvės“ Mizara.

Ar kitų laikraščių redaktoriai kviešti, mes nežinome, bet „Tėvynės“ redaktoriai į šias diskusijas nekviesti. Ir, jei mums apie tai nieko nesakė, galime darsileisti, kad ir kitiems laikraščių redaktoriams, bent išskyrus komunistus, nieko nesakyt.

Einant diskusijoms, beabejo, kai kurie mus dar

buotojai bus nukaltinti už nedalyvavimą. Kai ant kurių bus versta tiesiog kalnai, buk jie „patakauja“ fašistams ir tt.

Jei taip nutiktų, kokią tiesą žmonės turėtų taip daryti? Ir, pagaliau, iš kur jie smė tokio nachališkumo garsinti vardus tų žmonių, kurių į šias diskusijas nekviest?

Kas nutiks minimose diskusijose, už pasekmes mes nesime atsakyti. Pirmame skaitytojams, idant jie žinotų, kame reikalas.

Prie to, reikia pasakyti, jog tai begalo nachališkas ir negražus diskusijų rengėjų elgesis.

Tai, ateity, neturėtų pasikartoti.

KAIP BUT GERA!

Niekas neginėys, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra viena didžiausių ne tik Amerikoje, bet visame pasauly lietuvių organizacija. Ir šios organizacijos tikslus jau veik kiekvienas Amerikoje gyvenantis lietuvis žino. O gražus tai tikslai! Vienyti sveiko ir dorą elgesio lietuvių, teikti jiems pagalbą, skleisti apšvietą, remti neturtingus moksleivius, šelpti nelaimingus našlaičius, ir tt. ir tt.

Veik visiems lietuviams žinoma, kiek tų kilnių uždavinių mūsų organizacija yra atlikusi. Musų 40 metų gyvavimas tai gerai įrodo. Smagu darosi tai prisiminti!

Šiandien SLA. jau vadinama milioine organizacija. Visai netoli to. Kita metą turėsime pilną tiesą stovėti fraternalių milioinių organizacijų eilėje. Šiandien mūsų organizacija jau visai arti 20,000 narių. Kita metą gal virš tos sumos pasieksim.

Centras deda pastangų, idant SLA. eitų pilnai tvarminga linija. Centras savo pareigas tinkamai atlieka. Ir sekasi SLA. Bet kur kas geriau sektų, jei ne viena labai blėdinga Susivienijime pasireiškusi plėga.

Kas seka musų organizacijos gyvenimą, pastebi, kad kai kuriose kuopose nėra to, kas turėtų būti. Kas tēmi — mūsų apskričių veikimą — aiškiai mato, kad kai kuriuose jų reikiams savo rušies judėjimas, nesusiprati-mai.

Mat, kai kurie nariai įvedė ir dar bando įvesti SLA. vidujinį gyvenimą visai nepageidaujamą politiką. Kur susituokia vienos, antros ir net trečios sriovės, intikinimų žmonės, kila juose noras savaip musų organizaciją vairuoti, saviems reikalsams panaudoti. Taip esant, nariuose pasireiškia nesusipratimai, vieni kitų niekinimas. Jie tuomet jau užmiršta, kad SLA. nėra politiška organizacija. Jie, besivaikindami savais išro-kavimais, demoralizuoja S. L. A. eigą: neatlieka musų konstitucija nustatytų tikslų, atšaldo tuos narius, kuriems jokia politika neapeina.

Šitai yra begalo didelė musų Susivienijimui plėga. Toliau taip negali būti. Ateity mes turime šito ne-labo vengti. Ateity, nariai, kuriems rupi lietuvių kultu-rinis išsilaikymas, kurie no-

PERŽVALGA

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKAI SILPNĖJA.

Amerikos lietuvių katalikiškas judėjimas niekad perdidelis nebuvo. Kiek-tiek visuomeniniame gyvenime katalikai pasirodė laike didžiojo karo. Tai buvo dėka vos kelių kat. vadų, kurie paleido lengvai išnykstančius mažai susipratusių katalikiškai manančių žmonių smagenyse dumelius. Nėsant betgi kam tas smaganis tinkamai atpildyti, jų visuomeninis veikimas pradeda mirdėti ir galutinai nykti.

Apie tai jau dejuoja ir Amerikos lietuvių kat. spauda. „Draugas“ savo redakciniame kovo 8 d. rašo:

„Kardas ir arklas neverta jami rudija. Žmogaus raumens be darbo, be mankšty-mos silpsta ir katalikai, kaip sumažėja jų katalikiškas veikimas, silpnėja, sustingsta, rodo mažiau atsparumo priešingiemis veiksmams. Panašiai yra dabar su lietuvių katalikais Amerikos Jungtinėse Valstijose. Organizacijos ir draugijos veikia silpnai. Nekurios nariais ir dar-bais menkėja. Kaip kurie jau tiek pesimizmui pasidavė, kad skaito dienas, kada teks organizacijoms ir draugijoms mirti. Atskirų darbuotojų daug taip pat rankas nulei-do.“

Nors „Draugas“ ramina, kad mirti dar ne laikas, vienok iš čia paduodamas citatos aišku, kad Amerikos liet. katalikams blogai.

Bet mes nesakytume, kad tas judėjimas nyksta todėl, jog jie paliove „katalikiškai“ veikti. Mums išrodo kaip tik priešingai. Lietuvių katalikai per daug katalikiškai veikė, todėl tik jų judėjimas ir nyksta. Jei juose būtų buvę daugiau patriotizmo, o ne katalikiškumo, šitai būtų pasireiškę. Reikia pažymėti, kad internacionalizavimas jaunimo, įvedimas daugely bažnyčių angliška kalba pamokslų, briovimasis tų pačių internacionalo garbintojų-kunigų į švietiškas organizacijas, kaip tik žmonės ir atitolino nuo veikimo. Juk koks lietuvis turėtų būti, jei jis sutiktų toje srity teikti, idant jam ir jo auklėjimui kartai būtų teikiama mirtinas, kaip lietuvių, smugsis?

Kaip katalikų vadai paklojo, taip jų vedama visuomenė miega.

Tiesia ir bendrai Amerikos lietuvių veikimu per daug didžiulis negalima. Vienok pastaru laikų pažangioji visuomenė gyvai juda. Aimanuoti mums per daug neprisieina.

ri dirbti SLA. užsibrėžtais tikslais — turėtų dėti pastangas, idant šitą nelabą juogreičiau iš SLA. gyvenimo pašalinus.

Ko ilgiau gyvensim taip, kaip dabar gyvename — ar-dysim musų veteranų gražų, kulturingais pradais pradė-tą lietuvių vienijimo darbą. Ko greičiau šitą nelabą iš musų organizacijos pašalin-sim — tuo greičiau ir gyviam musų pavyks išaugti į Amerikos lietuvių išeivijos nenugalimą milžiną.

Kaip but gera, kad visi nariai tai suprastų! Kaip but smagu šitai Amerikos ir viso pasaulio lietuvių stambiausiai organizacijai dirbti, jei šitas nelabas ko greičiausiai iš musų tarpo išnyktų! Pasistengkim jį pašalin-ti!

„ROJAUS“ KALĖJIMUOSE.

Kai kada anglų ir lietuvių laikraščiuose tenka pasiskaityti apie Rusijos, tiesiog pasakin-gai, užlaikomus kalėjimus. Nusakoma, kad ten kalinius — politiškus, kriminalius ir kt. — užlaikoma taip, kad joki kita valstybė neužlaikusi ir nema-nanti užlaikyti. Sakoma, kad kalėjimai įtaisyti moderniškiausiais: elektros šviesa, geras valgis, atatinama oro ventila-cija, ganėtinai knygų pasiskai-tymui ir, pagaliau... kaliniams net atostogos duodama. Žo-džiū, pasiskaitęs apie tokią fan-tastiškai modernią kalėjimų tvarką, žmogus gali užsinerėti tuose „rojiškuose“ kalėjimuose bet keltą dienelių pasilėsti. Bet šitą pasaką kitaip nusako jau atsėdėjęs viename tų „ro-jiškų“ kalėjimų tulas amerikie-tis, Copman. Apie tai jis („Times'e“ iš vas. 10 d.) maž-daug sekamai rašo:

„Be jokio tyrimo mane nu-teisė trims metams kalėjima-man. Su 137 nuteistųjų, įso-dino geležinėn klėtkon, priri-šo prie traukinio ir kaip cir-kaus žvėris, išvežė į tolimą Sibirą. Ten, pagal įsakymą, 100 mylių, per gilų sniegą, tu-rėjo bristi. Pagaliau pasie-kėm paskirtos vietos, nebepe-reinamų miškų. Įsakius, pa-tys pasibudavojom iš apvalių rastų „kalėjimą“. Gyvenimas buvo nepakenčiamas. Kali-niai nežmoniškai persekioja-mi. Prisiėjo begaliniai fizi-škai ir dvasiškai nukentėti. Pabėgti buvo veik negalima. Nekurie bet gi rįžosi bėgti. Jei kuris negrįžo atgal, žvė-rys sudraskydavo, sugrįžu-sius gi komisariai šaltakrau-jai sušaudydavo. Vienas Copmano draugas buvo pa-bėgęs, bet kuomet sugrįžo, tai komisaras jį persovė. Sužeistas keltą dieną, be jo-kios pagalbos gulėjo. Tik kraujui nubėgus, pasimirė. Sužeistas keltą dieną, be jo-kios pagalbos gulėjo. Tik kraujui nubėgus, pasimirė. Taip pat pasielgti ir su viena moterimi, kuri nuteista už tai, kad per neapsižiurėjimą neįsėdusi 380 kapeikų gra-intacionalo garbintojų-kunigų į švietiškas organizacijas, kaip tik žmonės ir atitolino nuo veikimo. Juk koks lietuvis turėtų būti, jei jis sutiktų toje srity teikti, idant jam ir jo auklėjimui kartai būtų teikiama mirtinas, kaip lietuvių, smugsis?

Platokame savo aprašyme Copman atpasakoja, jog da-dartinu laiku Rusijoje kalinių esą apie 10,000,000. Jei tai tiesa, tai ištisus pasakiška skaitlinė! Copman dabar yra jau „atsitarnavęs“ ir persikėlęs gyventi Latvijon. Rusijoje jis gyveno kaip keleto amerikoniškų firmų agentas. Nors jis senokai nužiūrėtas, bet negalėdami kitaip prie jo prisikabinti, įtarė jį neužsimokant viešųjų saskaitos, ir už tai, be tyrimo, nuteisė.

Todel, iš aukščiau paduotos, trumpos, ištraukos aiškiai ma-tome, kad tų elektra žėrinčių kalėjimų Rusijoje gal ir visai nėra. Daugiausia, turbūt, kali-niai kankinami kaip Copmanas aprašo. O jei ir yra „moder-niškų“ kalėjimų, tai juos mato tik iš svetur atvykusios darbi-niškų organizacijų atstovybės, kurios, grįžusios namo iš-duoda labai gražius apie Rusi-jos gyvenimą raportus.

Grįžta Amerikon.

Tenka sužinoti, kad Suvieny-tų Valstijų Laisvyno generalis agentas Lietuvai, p. J. W. Liu-tas, žada atvykti Amerikon pa-siviešėti.

Pilietis Liutas yra plačiai amerikiečiams žinomas veikė-jas-kalbėtojas. Lietuvon, su i-vairiais reikalais, jis jau buvo keltą kartą iškeliavęs. Pasku-tiniu perversmo metu p. Liutas gyveno Kaune. Atvykęs, tiki-me, galės daug papasakoti apie dabartinę Lietuvos padėtį. „Sandara“ pažymi, kad prie

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių vedą DR. I. B. BRONUŠAS.
3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.
Visus šiam skyriui skiriamus rašinius rei-kia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažy-mėtu antrašu.

APIE VEDIMO REIKŠMĘ HIGIENOS ŠVIESOJE.

Rašo Dr. J. Dagilis.

(Tąsa)

Pavyzdžiui Italijoje iš 1,000 gimusių kūdikių apsigvedusių tėvų gema 39 negyvi, nevedusių — 51, Prancūzijoje apsigvedusių — 44, neapsigvedusių — 74, Belgijoje apsigvedusių 43, neapsigvedusių — 63. Aš privedu tik keletą pavyzdžių.

Daug ir dar kas kita kalbėtų už nau-dingumą apsigvedimo higienos atžvilgiu. Nusizudymai irgi daug daugiau pašaito neapsigvedusių tarpe, ne apsigvedusių, nors čia meilės motyvai ne taip didelę rolę lo-šia, tik 3% iki 6% nusižudo iš meilės prie-žasties; ne taip tankiai lytinis nepasitenki-nimas verčia vyrus prie savązudystės, kiek pasekmės lytinio susijimo jaunas mergai-tes.

Ne tiek didelės svarbos yra apsigvedu-sių amžiaus pailginimo sąlygose aplamai imant geras sveikatos stovis apsigvedant. Tiesa, nuo apsigvedimo prašalinti buva vi-čiai menkos sveikatos individumai, idiotai, pamišėliai, akli, kuproti, ar šiaip sergant-i, kurių mirtinumas, žinoma, didesnis, ne sveikų žmonių. Net norima buvo manyti ilgesnį apsigvedusių tarpe gyvenimą vien tuom išaiškinti, kad apsigveda vien sveiki žmonės, o neapsigvedusių tarpe daugiau nesveikų, užtat jų ir amžis trumpesnis. Bet prieš šį vienpusišką klausimo aiškinimą kalba šis faktas, kad apsigvedusių tarpe tiek jaunesniuose, tiek vidutiniuose, tiek senesniuose metuose mirtinumas daug mažesnis, ne neapsigvedusių tuose metuose, pagalios menkos sveikatos ar šiaip ligusti neapsigvedę miršta priprastai jaunesniuose metuose, retai senatvės sulaukę. Našių tarpe, kurių sveikatos stovis tos pat rūšies esą, kaip apsigvedusių, mirtinumas irgi daug didesnis tiek jaunesniuose, tiek senes-niuose metuose, ne apsigvedusių tarpe.

Visi šie pastebėjimai apie vedimo reikš-mę higienos atžvilgiu remiasi ilgais tyri-nėjimais įvairiose šalyse plačias žmonių minias nudojant. Kad ir šokiuose atsti-tinimuose statistika yra labai sunku rinkti, bet pasitiktė jai galima pilnai, nes visų ša-lių statistika prie vieno ir tų pačių išvadų priveda.

Kartu suėmus visa aukščiau minėta, galima sakyti, kad apsigvedimas yra ne tik geriausias lyties gyvenimo reguliavimo bu-das, bet ir tinkamiausias saugotojas tiek vyro, tiek moters, tiek kūdikio sveikatos.

(Užbaiga)

KOKLUŠAS.

Rašo Dr. Margeris.

Kas per liga yra kokliušas? Kokliušas (whooping cough, pertussis) yra limpama liga, kurią tenka gauti viso-kio amžiaus žmonėms, bet dažnių dažniau-siai tai vaikams.

Kokliušas tik kūdikiams ir visai jau-

niems vaikams yra viena iš pavojingiausių limpamųjų ligų, o paaugusiems vaikams ir šiaip jau žmonėms, tai nėra perbaisiausia liga. Kūdikiams ji pavojinga labiausiai del to, kad, ja apsigirus, tenka jiems ga-na dažnai ir bronchiniu plaučių uždegimu dabar apsigirti. Tai viena, o antra, tai ne visai retai ir mėslungiškas traukymas (kon-vulsijos) juos dabar užpuola. Galima už tai sakyti, kad pastarosios ligos gana daž-nai su kokliūsu drauge eina.

Kokliušas daugiausiai pasireiškia kvė-pavimo prietaisais ir nervų sistemos simp-tomais. Kvėpavimo prietaisais gleivinė plėvė dabar buva ne paprastai jautri — to-kia jautri, kad net į menkiausių pažadini-mą atsiliepia. O nervų simptomai labiau-siai pasirodo mėslungišku (konvulsisku, spazmodisku) kosliu, kurs pereina į tik-rus kosulio priepuolius (paroksizmus).

Pasak Dr. Holt, tai New York valsti-jų kokliūsiu miršta daugiau vaikų, negu skarlatina.

Kodel tenka žmonėms kokliūsu apsigirti?

Kad amžis čia labai daug ką bendro turi, tai aišku ir iš to, jog pusė kokliūso li-gonių paprastai buva dar ne dviejų metų nesulaukę vaikai. Vienoje klinikoje turė-ta 4,591 kokliūso ligonis, paskirsčius pagal amžių, štai kokių skaitlinių gauta:

Vienų metų nesukakusių 1,028 ligoniai.
Nuo vieno iki dviejų metų 1,008 ligo-niai.

Nuo dviejų iki trijų metų 659 ligoniai.
Nuo trijų iki keturių metų 904 ligo-niai.

Nuo keturių iki septynių metų 803 li-goniai.

Virš septynių metų amžiaus 189 ligo-niai.

O tai aišku, kad kokliušas labai limpa prie kūdikių ir jaunų vaikų. Ir daug bu-vo atsitikimų, kad dar ne mėnesio nesukakę kūdikiai kokliūsu apsigiro. Dr. Holt teko susidurti su kūdikiu, kurs, vos dykila die-nių amžiaus neturėdamas, kokliūsu sirgo.

Kokliušas daugiausiai pasireiškia ir plinta žiemą ir pavasarį: galima sakyti, kad beveik dvyk tiek žmonių apserga juo žiemą ir pavasarį, negu vasarą ir rudenį.

Apskritai sakant, kokliušas, kaip ir ty-mai, kūdikius ir jaunus vaikus tarsi męgte męgsta ir prie jų labai limpa. Viename kaime, kuomet tenais siantė kokliūso epide-mija, 400 vaikų buvo visai nuo jo nesaugo-jami, nes 366 (91 nuošimtis) juo apsigiro.

Bent tiek gerai, kad kaip jau sykį gau-na vaikas kokliūsu persigirti, tai paskui daugiau juo niekados nebeserga; vadinasi, atsparą išsidirba.

Jeigu kokliušas, kaip jau pasakytą, yra limpama liga, tai, žinoma, pagrindine jo priežastimi turi būti tam tikros bakterijos. Taip ir yra. *Bacillus pertussis*, arba *bacillus Bordet-Gengou*, yra tartum ta kok-liūso šaknis, iš kurios jis išdygsta, išauga ir plečiasi.

Bacilais pertussis apsikrėsti labai leng-va, — taip lengva, kad nereikia su sergan-čiu visai susidurti, nereikia net arti jo bu-ti; užtenka kadir katoriomis penkiomis pė-domis atstu nuo jo būti, kad šitais becilais užsikrėtus. Jie smulkiais seilių lašeliais, kurie ligoniui kosint ar čiaudint iš jo bur-nos išlekia, sveikus pasiekia.

(Daugiau bus)

Lietuvių Dienos Pinigai.	Estonija	13,830,000
„Laisvė“ No. 51 praneša, kad Jersey City lietuvių susirinki-mas, laikytas sausio 23 d. pave-dė komunistams apie \$800.00. Tai yra 1917 metų Lietuvių Die-nos pinigai, kurie turėjo but pasiųsti Lietuvon nuo karo nu-kenčijusiems. Šie doleriai, sa-koma, per klaidą nepasiųsti ir komunistai juos iki šiol laikė banke. Dabar, pagal „Vieny-bės“ tuos pinigus atiduodama komunistų propagandai. „Vie-nybė“ pataria, kad tuos pinigus perimtų Lietuvos Atstovybė.	Finland. (Suomija)	9,000,000
Atvyksta Artistas Sodeika.	Prancija	4,025,000,000
„Sandara“ gavusi žinių, jog ateinančiame rudeny Amerikon atvyks gerai žinomas dainini-nkas, Lietuvos Operos artistas, Antanas Sodeika.	Italija	2,042,000,000
Sodeika yra Amerikos lietu-vių auklėtinis. Lietuvon jis nuvažio jau su gerai lavintu balsu ir tuojau stoji operon. Ypatinga atžymėti ir tai, kad Sodeikos dar du broliu yra geri dainininkai: Stasys jau dainuo-ja Lietuvos Operoje, o Steponas mokinasi Klaipėdos konservato-rijoje. Antanas ir Stepas dai-nuoja baritono balsu, o Stasys — basu.	Latvija	5,775,000
Lietuvos Skola Amerikai.	Lenkija	178,560,000
Likviduojantis Sasaulinio Ka-ro Užsienių Komisijai, kuri bu-vo sutverta 1922 m., paskelbta, kiek kuri valstybė skolinga Su-vienytoms Valstijoms. Tarp jų, Lietuva Amerikai skolinga \$6,030,000.	Rumunija	44,590,000
Be Lietuvos S. V. sekamos šalys skolingos:	Jugoslavija	62,850,000
Ceko-Slovakija	Vengrija	1,939,000
	Amalgamėtų unijos presiden-tas S. Hillman andai savo kalbo-jė, pasakytoje New Yorko siu-vejams, tarp kit ko pareiškė: „Darbininkų judėjimas negali progresuoti, jeigu aštrus piktus-kas. Tačiau ten, kur Amalga-meitų unija bus užtakuota, aš kovosiu ir kovosiu smarkiai. Bet kovodamas aš visuomet at-siminsiu, jog kovojama už tai, kad padaryti darbininkų judė-jimą gražesniu, o ne aštresniu.“ Atakuotojais kalbėtojas min-ty turėjo komunistus, kurie bu-vo pradėję šioje unijoje pusėti-nai įsivyrtauti.	

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbė, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

VYRIŠKAI.

Neseniai vienas jaunuolis atrašė mums laišką. Kadangi jis norėjo nekurių dalykų pas mus sužinoti, o moka tik angliškai rašyti, tai ir tą laišką parašė angliškai. Bet, tasai jaunuolis labai labai apgailauja, kad jis nemoka lietuviškai rašyti. Čia rodos nieko įdomaus, bet įdomu štai kas: tasai jaunuolis turi viltį, jog netrukus jis išmoks lietuviškai rašyti ir pas mus angliškų laiškų daugiau nerašys.

Mes šiame reikale tiek galime pasakyti: tasai vaikinys yra energingas ir labai pagirtinas vyrukas. Gi riamie mes jį todėl, kad jis turi vilties. Na, o turint vilties, ar reikia abejoti, kad žmogui gyvenime gali nesisekti ir kad tokis žmogus nebūtų laimingas? Juk tik su viltimi žmonės gali gyventi. Todėl mes tam jaunuoliui teikiame labai labai daug garbės.

Jis, ištisų, elgiasi vyriškai.

Jo pavyzdį turėtų pasekti ir kiti jaunuoliai. Jei nori gyvenime ką nors atsiekti, visų pirma reikia turėti viltį. Tik tokiu būdu gyvenimą galima padaryti smagiu ir maloniu kiekvienam žmogui padarėliu.

VAKARUOSE.

Dabar mūsų centro organizatoriaus, gerb. S. E. Vitaitis, randasi vakarinėsse valstijose. Tiems miestams, kur mūsų organizatoriaus apsilankys, dabar yra geriausia proga suorganizuoti jaunuolių kuopas.

Augustų kuopos, prie pirmiausių progos, turėtų apie tai pakalbėti ir surengti mūsų organizatoriui jaunimo organizavimo reikalui prakalbas bei sušaukti to miesto jaunuolius ir šį reikalą rimtai išgildinti.

Jaunuoliai, priklausykite prie jūsų tėvų puikiai išaugintos ir palaikomos organizacijos — SLA!

Tėvai! pasirūpinkite, kad jūsų vaikai būtų lietuviai! Tokiais jie gali būti priklausydami prie SLA.

Jaunuoliams prie SLA prisirašyti dabar yra geriausia proga.

Pasinaudokite ja dabar, kuomet mūsų organizatoriaus randasi vakaruose.

Vilkas ir Ėrytis

Kitados Vilkas, besivalkiodamas paupy, pamatė pavandeniu tekejimu mažą Ėrytį, atsiskyrusį nuo avių pulko.

— Stai ir turėsiu sau pietus, — pamastė Vilkas, — kad tik atrasčiau kokį išsiteisinimą pagriebti jį!..

Ir sušuko į Ėrytį:

— Ei tu, girdi, kam tu mane koliojai pernai šiuo laiku?

— Negali tai būti, — subliovė išsigandęs Ėrytis: — pernai šiuo laiku aš dar nebuvau gimęs!..

— O kam tu ganaisi mano ganiklose?

— Ir tai negali būti, nes aš dar nesmi ragavęs žolės!..

— Tai tu gėrei vandenį iš mano šaltinio!

— Ne, ponuli, — teisinosi vargšas Ėrytis: — aš nieko kito negėriau, kaip tik motinos pieną!..

— Na, tiek to, — atrėžė Vilkas, — ar tu manai, kad aš dėl tavęs nenaudėlio liksiu be pietų? — Ir tai taręs šokosi prie Ėryčio ir urzgukramštų, urzgukramštų, urzgukramštų, suėdė jį visą. Bet Ėrytis prieš mirsiant dar išdejavė:

Tironams bile išsiteisinimas yra geras.

Povas ir Gervė

Povas juokėsi iš tamsių Gervės plunksnų.

— Žiūrėk! mano plunksnų spalva, — didžiavosi povas: — tai bent plunksnos! Ar nematai, koks yra skirtumas tarp manųjų ir tavųjų?

— Teisybė, — atsakė Gervė, — tamstos plunksnos daug dailesnės už manąsias. Bet, jei mudu pabandytume lėkti, tai ir pasirodytų tų plunksnų dailumo vertė: aš pasikelčiau iki dedesų, o tamstyte tuoj nupultum ant žemės, lyg ansai purvinas gaidys!

Neiškok dailumo, bet naudینگumo.

Josės ir Pelės

Daug metų atgal Contino kalėjime sėdėjo visam amžiui pasmerkta žmogus. Jo vardas buvo Josės. Jis atrodė baisiai. Rodė, kad visos nelaimės tą nelaimingą žmogų kankino.

Jis visuomet bandydavo kaip nors iš kalėjimo pabėgti ir atkeršyti perdėtiniui. Vieną šaltą žiemą jam pavyko pabėgti. Keletą dienų jis buvo liuosas besislapstydamas girioje, kur labai suvargso nuo šalčio ir bado.

Pagaliau Josės pagavo ir vėl į kalėjimą pasodino. Už pabėgimą jį smarkiai nubaudė, ir po to jis dar blogiau išrodė, negu pirma.

Taičiaus vieną dieną Josės išrodė kur kas smagesnis ir linksmesnis. Užbaigus dienos darbą, jis atsisėdo kameros kampe ir pradėjo nepaprastai linksmai juoktis. Jis taip ypatingai ir linksmai juokėsi, kad perdėtiniai manė, bene Josės sugalvojo kokį naują pabėgimo planą. Manė jie taip gi, kad gal jis turi kur nors ginklą ir rengiasi jiems atkeršyti.

Todėl perdėtiniai sumanė jį iškirsti. Suėmė jo rankas, visą apieškojo. Nieko nerado, tik viename kišeny užtiko mažą pelę. Josės pamatęs, kad jo paskutinę draugę nori atimti, jis atsiklaupė ant kelių ir pradėjo prašyti, kad jam pelytę atiduotų ir jos nemuštų. Sakė: „Geriau muškite mane, o ne pelytę. Jei jos man negrąžinsit, paleiskit ją, bet tik neužmuškite!“

Kada Josės kalbėjo šiuos žodžius, jam per veidus ašaros riedėjo. Jis tai gailiai verkė, kad gal niekad niekad savo kuklystėje taip neverkė.

Prižiūrėtojai pasigailėjo ir pelytę paleido.

Ji nubėgo savo urvan, o Josės neišpasakytai pradžiugo.

Sekamą dieną Josės tą pelytę vėl pasigavo ir su ja linksmai žaidė.

Vertė K. Kindaras.

Verutė

Praeitame „J. K.“ numery mes palpinom labai gražias Verutės eilutes — „Motinėle“. Šių eilučių autorė, mums prisituntė laiškelį, kuriuo pasižada ir daugiau mums rašinėti. Sakė, ji gyvena tokiame miestely, kur lietuvių yra tik trys šeimos; daugiausia tenai gyvena vokiečiai. Vienok, Verutė jaučiasi gera lietuvaitė, nors be lietuvių ir ne visai smagu.

Lietuviškai rašyti, Verutė sako, išmokusi pati per save. Jos tėveliai lietuviškai moka tik kalbėti. Verutė skaito lietuviškus laikraščius ir knygas ir todėl, beskaitydama, išmoko lietuviškai.

Mums labai smagu, kad tokių mergaičių yra. Tikimės, kad tokių lietuvių ir daugiau atsiras. Mes laukiame. Podraug laukiame iš Verutės daugiau raštelų, kuriuos pasismagėdami „J. K.“ talpinsime.

ATMINK, MERGYTE.

Atmink, mergyte, ką man kalbėjai, — Kiek daug mylėti tuomet žadėjai. Atmink tas skaisčias vasaros rozes, — Kurios jaunystei priduoja grožės, — Priduoja galės jaunai širdūzei. Saldžių svajonių tamsioj naktūžėj. Atmink tą vietą, rutų darželį, — Kur man kalbėjai meilų žodelių: „Ok, kaip aš myliu tave, bernyti, — Ir kodažniausia noriu matyti.“ Sugrįžk, mergyte, vėl prie rutelių, — Prie skaisčių gėlių ramint širdelių; — Gėleles skinki, vainiką pinki. Ir bernuželį savo raminki.

K. Kindaras.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTE

PATERSON, N. J.

SLA. Jaunuolių Kuopos Vakarėlis.

Prieš pat užgavėnias mūsų jaunuolių kuopelė surengė puikų vakarėlį su programomis. Programas susidėjo iš muzikos ir dainų.

Jaunuolių kuopelės pirm. A. Gustus paprašė publiką užsilaikyti ramiai ir paskelbė vakarėlio programą. Pirmiausiai pasirodė scenoje jaunutė mergaitė — N. Leben, kuri gražiai pagriežė smuiku, pianu palydėjo p-lė H. Cavalis. Panelė A. Adams ir M. Hany Staik pianu ir bendrinka puikiai sugriežė duetą. Jauna smuikininkė, N. Leben, sugriežė smuiku solo; p-lė H. Cavalis pianu solo. Ant galo p-lė J. Navickaitė padainavo lietuviškai ir angliškai porą dainelių. Visas programėlis publikai begalo patiko.

Ant galo jaunuolių kuopos narys, J. Pašakarnis, pasakė gana rimtą prakalbą, tiksliai nurodymams jaunuoliams svarbą ir naudingumą prigulėti prie SLA. Jis taipgi pabrėžė, kad SLA. organizacija Amerikos lietuvių tarpe yra vienintelė, kuri kiekvienam lietuviui užtikrina pašalpą ligoje ir pomirtinę. Kalbėtojas ragino visus jaunuolius, o ypatingai vyčius, kad pastarieji pasidėtų „vyti“ dėl atminties ir stotų į jaunuolių eiles prie SLA, iš ko turės šimteriopą naudą!

Programą užbaigus, mūsų jaunuolės, panelės E. Rebner, O. Bazevičiūtė ir F. Gustus, veltui padalino publikai užkandžių ir po tam prasidėjo šokiai.

Minimo vakarėlio orkestra Rebner ir Koč smuikais griežė tikrai lietuviškus — kaimietiškus šokus — „Šocą ir valcą“, kas publikai begalo patiko, nes visus senius pastatė ant kojų. Seni ir jauni sukasi ir šaukia: Na, bračia, dabar tai pasisoksime, kaip Lietuvoje veselioj!.. Ir, ištikrųjų, šokių orkestrą „paalsino“.

Abelnai žiūrint, mūsų jaunuoliai turį gabumą ir sumanumą surengime viešų vakarėlių, kas publikai labai patinka.

Beje, jaunuolių kuopelė užkvietė S. L. A. 101 kuopą bendrai surengti viešą vakarą su pamarginimais, ir jau susitarė ir rengiama 23 d. balandžio. Taipgi bendrai yra rengiama piknikas.

Garbė jaunuoliams už jų pasirijimą darbuotis dailės srity!

P. Sakat.

WORCESTER, MASS.

Jaunuolių Kuopa Išaugo, Nėra Abejonės.

Mūsų miesto SLA. jaunuolių kuopa susitvėrė iš 20 narių. Vienok tikiu, kad šita kuopelė netrukus išaugo į vieną didžiausių SLA. jaunuolių kuopų. Pas mus jaunimo yra daug ir sveikai, lietuviškai nusistatę. Netrukus pas mus rengiama vėjus jaunuolių kuopą didinti. Manoma surengti vienas-kitas pasilinksminimo vakarėlis. Labai puiku! Tas duos daugiau noro ne tik jaunuoliams, bet jaunuolių tėvams jaunimą prie SLA. rašyti.

Aš linkiu geriausių pasekmių. Mano nuomone, reiktų nusistatyti pirmiausia mūsų jaunuolių kuopą padaryti 100 kuopa. Pirmuoju obalsiu todėl ir statykim: „Gaukim 100 jaunuolių“. Po to, mūsų miesto jaunuoliai prie SLA. labai drąsiai rašysis, nes daugelis jų jau žino, kas yra SLA.

NESUPRATO NELAIMES.

Cirijakas, atėjęs į dirbtuvės kontorą kreipias į savininką. — Prašyčiau pono man algos pridėti. Dabar išlaidos padidėjo. Praeitą savaitę apsidėjau.

Savininkas, tarsi širšės įgeltas pašoto. — Mes neatsakom už mūsų darbininkų nelaimes, kurios įvyksta už dirbtuvės sienų.

Kas tėvo, motinos neklauso — valgo duoną sausa.

Vilnius -- Musų Sostinė

Et, pasauli! — Mes be Vilniaus nenurimsim!
Musų mintys amžinai į Vilnių plauks...

P. VAIČIUNAS.

(Tąsa iš pereito num.)

Panašiai Vilniuje pražudo mūsų tautos ir politinis gyvenimas. Iš Vilniaus Gediminas siunčia Romon 1322 m. ir 1323 m. raštus papai įskųsdamas Kryžiuočių ordoną už jo kraujagerišką plėšrumą vardan Kristaus daromą. Čia buvo priiminėjama papos Jono XXII ir Rygos arcieviskupo Fridricho pasiuntiniai; čia buvo daromos Gedimino sutartys su Lenkijos Vladislovu Lokietku, iš čia Gedimino duktė Aldona vyko Krokavon tekėdama už karaliačio Kazimiero.

Algirdo laikais Vilnius užmezgė stambius ryšius su Rusija.

Aleksandras Jogailaitis pats gyvendamas visą laiką Vilniuje ir vedęs Maskvos caro Jono III dukterį Elena, užmezgė tampusius prekybos ryšius su Maskva, Naujgardu, Pskovu ir labai praplėtė Vilnių, puošdamas miestą daugeliu palocijų ir valstybės trobėsių. 1464 m. buvo nustatyti Vilniuje teismams pagrindiniai dėsni. 1522 m. Vilniui buvo suteiktas Lietuvos statutas.

Zigmantas Augustas ypatingai rupinosis pagražinimui savo sostinės Vilniaus, kad ji būtų neblogesnė už Europos sostines. Pražydo menas ir mokslai. Iš paskutinių Vilniaus vystymosi etapų pažymėtinas įkurimas 1570 met. Vilniaus kolegijos, virtusios 1579 m. Vilniaus Akademija. 1773 m. Akademija virsta vyriausia Lietuvos mokykla, nes tais metais tapo išvartyti jezuitai. Ši mokykla 1803 m. tapo universitetu, kurį rusų valdžia po Lenkų maišto 1832 m. uždarė, palikdama laikinai tik du skyrius: Medicinos-chirurgijos Akademiją ir Dvasininkų Akademiją iki 1841 metų, kada tie skyriai tapo galutinai perkelti pirmas į Kijevo universitetą, o antras — Petrapilį.

Kur neisi, kur nežvilgtersi, kiekvienas Vilniaus kampelis primena senovės lietuvių gyvenimą.

Tą praeitį, štai, kaip vaizduoja poetas Maironis:

„Kiek atminimų, kiek minčių,

Kiek čia užburta paslapčių!..

Čia steigia sostą Gediminas;

Čia didžio Vytauto dvasia

Lig šiol nuo Panerių nekčia

Ant žirgų raitelių vaidenas!..“

1905 m. Vilniuje susirenka Didysis Vilniaus Seimas, jis reikalauja, kad būtų leista laisvai spręsti lietuviams savo krašto likimą, laisvai nustatyti valdymo būdą ir santykius su kaimynėmis valstybėmis. Vilniuje pradėjo spiestis lietuvių intilgentai ir dr. Basanavičiaus įsteigta Lietuvių Mokslo Draugija; čia likusioji inteligentijos dalis tyliai kovojo su okupantais vokiečiais, dėl lietuvių teisių. Galop vokiečiai nusileido ir davė sušaukti pirmąją Lietuvių konferenciją, kuri įvyko Vilniuje 1917 m. rugsėjo m. 18—22 d. Ir tik paskutiniais laisvais prasideda liudna Vilniaus istorija. 1919 m. sausio mėn. 5 dieną nepajėdami atsispirti prieš lenkus nusileidome jiems ir Lietuvių Taryba apleido Vilnių. Po šio įvykio praslinkus vos trims metams Vilnius buvo pripažintas didžiųjų valstybių lenkams. Tas atsitiko 1923 m. kovo mėn. 15 dieną, o 1925 m. pradžioje ir Šventasis Sostas Vilnių atskyrė nuo mūsų. Taip skamba trumpa Vilniaus istorija, kuri aiškiai parodo, kada Vilnius atiteko lenkams ir kad lenkai tokiu būdu prie Vilniaus negali reikšti jokių istorinių pretenzijų. Tą patį galima pasakyti ir apie jų juridines pretenzijas, be kita ko jie ir patys Suvalkų sutarty pasisakė, kad jie prie Vilniaus jokių pretenzijų nereiškia.

Isiterpimas į Lietuvos teritoriją okupuotosios dalies liudija, kad Vilnius su jo apylinkėmis dirbtinai nuo Lietuvos branduolio atskirtas, kuris po tam tikro laiko turės vėl prisijungti.

III.

Kaip pats miestas, taip ir visas Vilniaus kraštas mums turi didžiausios ekonominės ir kultūrinės reikšmės. Tiesa, ten laukia daugiausiai smūliuoti, bet už tat visas kraštas labai miškuotas, kas šiandien

turi, ir ateity turės, didžiausios reikšmės. Dar didesnės reikšmės turi pats miestas, ten visų Lietuvos gelžkelių mazgas. Jeigu Vilnius būtų kartu su neokupuota dalimi, tai būtų galimas per Lietuvą Rusijos su Vokietija transitas, kas galėtų Lietuvai į metus duoti apie keturis milijonus dolerių pajamų, turint galvoje, kad mūsų biudžetas vidutiniai siekia netoli dvidešimt penkių milijonų dolerių, tai toks tranzitas kaip matome, mums labai svarbus, bet neturint Vilniaus jis nėra galimas.

Kaip miestas Vilnius svarbus, kad be jo neturime tinkamos vietos savo svarbesniosioms įstaigoms: Seimui, universitetui, ministerijoms ir tt. Jeigu turėtume Vilnių, atpultų milijoninės išlaidos statybos reikalams Kaune, be ko dabar negalima apsieiti. Pagaliau neturime tinkamos vietos sostinei, o tą galėtų atstoti Vilnius. Apie šitai, be didesnių miestų neįmanoma krašto normali pramonė bei prekyba. Ir pramonės kraštuose, kaip Anglijoje, Jungtinės Valstybės ir tt. tik todėl taip aukštai pakilus pramonė ir prekyba, kad šios valstybės turi didelių miestų; tokiu būdu mums Vilnius ir iš tos pusės svarbus.

Net poetas Maironis taip apdainuoja Vilniaus reikšmę Lietuvai:

„Dvigalių vanagų naguos,
Iš miego keldamas varguos,
O, Vilniaus, neužmiršk, lietuvi!
Čia netiktai kad praeitis,
Čia tavo irgi ateitis,
Čia kova vedama už buvį!..“

Pats Vilnijos kraštas mums brangus ir tuo, kaip svarbiausia Dzukijos krašto dalis, nes Dzukija, tas tamsusis Lietuvos kampelis, išaugino po samanotus savo stogu, duminesse gritelėse žymiausias tautos žvaigždes: K. Čiurlionį, V. Krevę, K. Petrauską ir daug kitų, kurie padėjo pirmus diegus mūsų tautinei kultūrai.

IV.

Kaltiname lenkus, kad smurto keliu išplėšė Vilnių, kaltiname Antantą, kad ji tokį lenkų smugį, stačiai barbarišką, pripažino teisėtu; kaltiname pagaliau ir Vatikaną, kam jis tikybiniai atskyrė nuo mūsų Vilnių. Bet turime ir patys pasisakyti, kiek esame kalti. Nors ir netekome Vilniaus, bet klausimas buvo galima palikti kitokioje padėty, jeigu mūsų valdžios būtų eita kitu keliu.

Šiandieninės partinės rietenos, varžynasis atskirų grupių dėl valdžios, mėtymas kaip vidaus taip ir užsienio politikoje, kenkė ir kenkia ruošti tinkamą dirvą atgavimui Vilniaus. Čia privalo būti viena mintis, viena linija, su kuo dėtis, su kurio mis valstybėmis palaikyti geriausi santykiai, bet nesimėtyti, kaip dabar daroma. Dar 1926 met. pradžioje užsienio politikos vairsas buvo vienon pusėn kreipiamas, vėliau paėmus valdžią kitų nusistatymų žmoniems, tas vairsas pakreipta kiton pusėn — norėta užmegsti artimi ryšiai su sovietų Rusija, bet baigiantis 1926 m., kada vyriausia valdžia atiteko į trečiųjų rankas, ten vėl padaryta daug didelių permianų, kaip vidaus, taip ir užsienio politikoje. Ir nejutomis Rusija pradėjo nuo mūsų užsigręžti. Vadinas, ką vieni pradeda statyti, tą antri nugriauna. Kitos pastovesnės valstybės, to nėra, nebuvo atsitikimų, kad bėgy vienių metų įvyktų net trys taip stambūs pasikeitimai nusistatymų užsienio politikoje. Pavyzdžiui Prancuzijoje Erijo ir Panlevė skaitėsi Lenkijos prieai, bet kuomet stojo valdžion, vieton Puankarės, abu ejo už Lenkiją nemažiau, kaip Puankarė.

Tokį mūsų mėtymąsi pastebėję Anglai, kurie pirmiau į mus žiūrėjo optimistiškai, nuo mūsų užsigręžė, susiaurindami su mumis santykius, nes pradėjo stačiai mumis nepasitikėti. Ir tokiu būdu neturime sau gerų kaimynų — užtarėjų, o priešų labai daug. O svarbiausia, tai tas, kad kada Vilniaus klausimas Tautų S. — goje ant svarbių buvo mėtomas, mūsų valdžios priešaky stovėjo toki žmonės, kurie nesugebėjo tinkamai į visa tai reaguoti ir veikti.

(Daugiau bus)

SUSIVIEN. LIET. AMER. CENTRO ORGANIZATORIAUS DARBUOTĖ

Jau pereitame „Tėvynės“ num. buvo rašyta apie Chicago lietuvių didžiulę koloniją Bridgeportą. Tačiau apie šios kolonijos lietuvių darbuotę būtų galima po kelias skiltis prirašyti i kiekvieną „Tėvynės“ num. Tuo tarpu man prisėda pažymėti tik tas, kas veikiamas SLA. organizacijos reikalais.

Pasitarimas su Veikėjais.

Vasario 10 d. vakare buvo suauktas SLA. veikėjų susirinkimas Raymond Chapel pasitarimui dėl jaunimo organizavimo prie SLA. Į susirinkimą malonėję atsilankyti skaitlingas būrys veikėjų iš sekamų kuopų: 36, 129, 134 moterų kp., 139, 183 Jaunuolių Orchestro kp. ir 208 moterų kp. Susirinkime dalyvavo ir keletas jaunuolių iš 183 kp. Visi eilę veikėjų išsireiškė už būtiną reikalingumą organizuoti jaunimą prie SLA. ir padaryta keletas sugestijų nutarimų formoje, kurios yra sekamos:

1. Reikalinga šaukti susirinkimus tėvų ir vaikų nepilnamečių organizavimo ir prie kiekvienos SLA. kuopos suorganizuoti jaunuolių kuopele.

2. Kreiptis prie šia augusio jaunimo ir iš jų — su jų pačių pagalba sutverti atskiras kuopas, kurias patys jaunuoliai valdytų ir galėtų jaustis pilniais šeimininkais savo darbo.

3. Kreiptis jau prie esančių įvairių jaunimo organizacijų ir stengtis jas pritraukti prie Susivienijimo.

4. Išdirbti tinkamus planus jaunimo veikimui, kad galėtų gauti galimai didžiąją pagalbą iš Susivienijimo savo veikimui kaip vaikų skyriaus kuopelės, taip ir suaugusio jaunimo kuopos. Tik tokiu būdu bus galima priieiti prie jaunimo, jį palaikyti prie Susivienijimo ir duoti jam progos Susivienijimo labai darbuotę plėsti tarpe jaunimo.

Pabaigoje išsireiškė savo nuomonę jaunas, bet rimtas jaunuolis, 183 Jaunuolių Orchestros kuopos pirmininkas p. Grušas, kuris pabrėžė, kad jaunimą prie Susivienijimo bus galima pritraukti tik i atskiras jaunimo kuopas. Nes jaunimas negali pakęsti dabar gyvujančių nekuriuose SLA. kuopose vaikų už partijų politiką ir taipgi jaunimas negali dalyvauti organizacijoj, kur vien jau suaugę žmonės dalyvauja. Jaunimui reikia gyvumo, reikia turėti laisvas rankas dirbti tokiu būdu, kaip čia augę jaunimas supranta ir nori dirbti. Ir tas galima pasiekti tik organizuojant atskiras jaunimo kuopas.

Šiuo kartu centro organizatoriui nebuvo galimybių pilnoje platumoje pasidaryti Chicagoje, kad išpildytų aukščiau pacituotus veikėjų susirinkimo sumanymus. Sakant prakalbas beveik kiekvieną vakarą nebelieka laiko realiam organizatyviam darbui dirbti. Bet kas buvo galima, tas padaryta ir pradėtas darbas

cis pirmyn. Neabejoju, kad Chicago šitoje tarpe jaunimo darbuotėje artimoje ateity užims pirmą vietą visame Susivienijime ir bus pavyzdžiu visam Amerikos lietuvių gyvenimui.

Vaikų skyriaus kuopelių organizavimui Chicagoje ir apylinkėse malonėję apsimti energinga ir gabi organizatorė p. Kemešienė. Ji nuo dabar skaitosi SLA. centro įgaliotinė šitiems reikalams ir SLA. kuopų pareigas visomis išgalėmis gelbėti p. Kemešienė tame svarbiame darbe. Kai tik bus surastas gabus ir SLA. reikalus pažįstantis Amerikoje augęs jaunuolis ar jaunuolė, bus paskirta irgi centro įgaliotiniu organizuoti jaunimui. Darbas bus varomas visu smarkumu ir turint širdingą pritarimą tokiame Susivienijimo užmūnyme visų Chicago veikėjų, galima tikėtis gražių davinų.

SLA. 183 Jaunuolių Kuopos Darbuotė.

Šita nauja SLA. Jaunuolių kuopa susitvėrė tik pabaigoje pereitų metų. Geriau sakant, šita kuopa ne-susitvėrė, bet p. J. Grušo, Jaunuolių Orchestros vedėjo, pasidarbavimu Jaunuolių Orchestras virto SLA. 183 jaunuolių kuopa. Orchestras susideda apie 40 narių jau gerai pralavinę muzikantų. Iki šiol dar nevisi orkestro nariai pastoja SLA. nariais, tačiau yra viltingas, kad artimoje ateity visi jie taps ir SLA. nariais ir nors dabar jie veikia po SLA. 183 jaunuolių kuopos vardu, bet visi noriai dalyvauja veikime.

Pirmu kartu šiuos žodžius rašančiam teko girdėti 183 kuopos, Jaunuolių Orchestrą grojant Lietuvos Nepriklausomybės Šventės apvaikščiavimo vasario 16 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje. Nieko gražesnio ne teko matyti ir girdėti lietuvių gyvenime. Jaunuoliai nuo 10 iki 19 metų amžiaus taip gražiai ir harmoningai groja, kad negalima susilaikyti nuo susijaudinimo iki ašarų. Nekurie Jaunuolių Orchestro muzikantai pasiekę gana didelės aukštumos muzikoje. Štai p-lė Aldo Grušaitė jau išvyko su koncertais po plačią Ameriką su merginų orkestru. Ji groja korneta. Taipgi p-lė Mickeliunaitė yra labai gabi ir talentinga pianistė ir gražiai, jausmingai skambina. Garbė energingam Jaunuolių Orchestro vedėjui ir SLA. darbuotojui p. Grušui už jo dedamas pastangas tokiu laiku prakilnam darbui ir iki tokio laipsnio išlavinimui jaunuolių muzikoje. Taipgi garbė tokiems tėvams, kurie savo vaikučius leidžia auklėti muzikoje ir kartu vaikučiai yra verti pagyrimo, kad savo laiką su-naudoja naudingam ir prakilniam lavinimuisi, vietoje jį praleisti betiksliai slankiojant gatvėmis ir besimokiant gatvėje tokių dalykų, kurie ir geriausius kudukius veda prie nupuolimo visais žvilgsniais.

SLA. 183 jaunuolių kuopa suruošė viešą susirinkimą — prakalbas vasario 27 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje. Šiose prakalbose irgi išpildė gražių programą Jaunuolių Orchestras, vadovaujant p. J. Grušui. Taipgi keturi jauni vaikinai labai puikiai pagrojo tris muzikos gabalėlius saksofonų kvartetu. Gaila, kad šiuo kartu negaliu pažymėti šitų jaunų muzikantų vardų, nes pasimetė šio parengimo rekordai. O jie butinai reikėtų pažymėti, nes tikrai puikiai išpildė pasiskirtus muzikos gabalėlius. Programa dalyvavo ir Jaunosios Birutės choras, kuris, vadovaujant p. Sarpaliui, sudainavo pilnai vykusiai kelias daineles. Nors šiuo kartu Jaunosios Birutės choro ne visi dainininkai buvo, bet dainavo gražiai. Apie Jaunąją Birutę rašoma atskirai.

Šių prakalbų-koncerto programą vedė jaunasis p. Grušas, 183 kp. pirmininkas. Šis jaunas, rimtas jaunuolis (rodos tik 19 metų amžiaus) Amerikoje gimęs ir augęs, tačiau lietuviškai kalba gana gerai. Bepirmininkaudamas SLA. 183 kp. ir besidarbūdamas su lietuvišiais išmokęs kuopuikais ir lietuviškai kalbėti.

Kalbėjo D-ras A. J. Karalius ir šiuos žodžius rašantis apie reikalingumą ir svarbą organizuoti lietuvių jaunimui prie SLA. Ant galo kalbėjo 183 kuopos sutvėrėjas p. Grušas, paaiškindamas Jaunuolių Orchestros istoriją ir delko jis darba-vosi, kad šis gražus jaunuolių būrys pastotų SLA. kuopa. Visų kalbos, rodos, buvo tinkamai publikos įvertintos.

Dabar belieka Bridgeport lietuviams tik paraginti savo vaikučius prisidėti prie 183 jaunuolių kuopos, ypač jau suaugusius jaunuolius. Turint kuopai savo puikią orkestrą galima daug naudingų dalykų nuveikti, kas savaitę po vieną pasilinksminimo vakarėlių jaunimui suruošti. Tik reikia didesnio burio jaunuolių prie kuopos ir darbas bus galima pradėti plačiu frontu. Bridgeporto 183 jaunuolių kuopa turi progą pasivyti narių skaitliumi 36 kuopa, nes čionai yra gražaus lietuvių jaunimo.

Jaunoji Birutė.

Tai nuo kelių metų gyvaujanti, veikusi ir veikianti vaikų draugijėlė. Turi apie 60—70 narių vaikučių, kuriuos moksle ir vadovauja ponios Baranauskienė ir Baronienė, pp. Sarpalius — muzikos ir dainų mokytojas, Uktveris, Blozis ir kiti.

Su Jaunąja Birute šiuos žodžius rašančiam teko susitikti ir susipažinti vasario 20 d., 183 kuopos surengtame vakare, Town Hall, Clearing, Ill. Šiame vakare, programą vedant p. Baranauskienė ir muzikalę programą dalį vadovaujant p. Sarpaliui, Jaunoji Birutė išpildė labai gražią programą. Ši vaikų draugijėlė, ačiū jos vedėjams, turi gerai išlavintą orkestrą ir chora, kurie atskirai išpildė skirtingą programą dalį. Taipgi mergaitės pasakė kelias gražias išmokytas deklamacijas. Apart to, p. Uktve-

ris su keleta jaunuolių sulaukė juokingą žaislą. Vadina-si, ir Jaunoji Birutė yra Chicago lietuvių gyvenimo papuošalu, nes kas gali būti maloniau, kaip matyti jaunuolių kultūrinį darbą dirbant. Garbė šios vaikų draugijėlės vedėjams-mokytojams, jaunuolių tėvams ir patiems jaunuoliams, kad jie visi bendrai toki kultūrinį jaunimo auklėjimo darbą dirba.

Šiame vakarėly šiuos žodžius rašantis pasakė trumpą prakalbą apie reikalingumą ir naudingumą pritraukti jaunimą prie SLA. Taipgi adv. S. Kodis pasakė trumpą prakalbėlę apie S. L. A. naudingumą ir prisiminė apie netikėtą mirtį lietuvių tautinio atgimimo patriarcho D-ro Basanavičiaus. Šis 182 kuopos suruoštas vakarėlis, pasidėkvojant Jaunosios Birutės maloniam pataravimui, pavyko gerai ir sudarė labai malonaus įspūdžio.

Kovo 4 d. įvyko Jaunosios Birutės vedėjų-mokytojų ir vaikų tėvų susirinkimas. Atsilankė gražus būrelis tėvų ir atlikus bėgančius draugijėles reikalus, pakelta klausimas prisidėjimo prie SLA. Draugijėlės pirmininkė, p. Baranauskienė, pakvietė SLA. centro organizatorių paaiškinti apie SLA. organizaciją. Trumpais ruožais pažymėjus naują jaunimui ir priaugantiems vaikams iš prigulėjimo prie SLA., po trumpų diskusijų ir kelių paklausimų nutarta prisidėti prie S. L. A. su visa draugijėle ir jos esamu turtu. Šitai naujai SLA. jaunuolių kuopai glėbėj nutarta prašyti S. L. A. 134 moterų kuopos, kurios narėmis yra ir Jaunosios Birutės vedėjos, ponios Baranauskienė ir Baronienė. Yra namona, kad 134 moterų kuopa sutiks globoti naują jaunuolių kuopą, kuri Susivienijime bus žinoma kaip 134 kuopos Jaunoji Birutė. Taipgi manoma, kad visus Jaunosios Birutės narius jaunuolius bus galima prirašyti prie SLA., kurių yra apie 60.

Linkėtina naujai SLA. jaunuolių kuopelei geros kloties, kad ji išaugtų i tukstantinę kuopą. Prie progos norisi patarti visiems S. L. A. nariams, kad kiekvienas mums pareiga remti jaunimo kuopų veikimas ir viskuo gelbėti jaunimui auklėti ir pastoti veikliais SLA. darbuotojais, kad jie galėtų užimti mūsų vietas ir tęsty tolyn mūsų pradėtą darbą.

134 Moterų Kuopa.

Nors ši moterų kuopa oficialiai gyvuoja Brighton Park apylinkėje, tačiau samo parengimus dažnai ruošia Bridgeporte. Tai yra veikli ir skaitlingiausia moterų kuopa visame Susivienijime. Joje nuo senai darbuojasi ponios Katkevičienė, Žilvitenė, Bialekienė, Petraitienė, Biežienė ir kitos. Dabar kuopos pirmininke yra p. Biežienė, sekretorė ir reikalų vedėja p. Kenutienė. Šioje kuopoje priguli ir kelios merginos, kurios irgi aktyviai dalyvauja kuopos veikime.

Šiuos žodžius rašančiam teko progos dalyvauti 134 moterų kuopos suruoštam vakarėly kovo 5 d. vakare, Chicago Lietuvių Auditorijoje. Tai buvo tikrai malonus vakarėlis, daugiau šeimyniško pobūdžio, negu viešas. Šiame vakarėly dalyvavo gražus būrys rinktinės publikos, nemaža jaunimo ir laikas praleista labai maloniai ir draugiškai. Čionai matėsi keli mūsų daktarai ir šiaip inteligentijos. Patiekta gražus programėlis: D-ro Juškos ir ponios Juškienės gražiai auklėjami dukrelės ir sunelės, pasipuošę Amerikos vėliavos spalvomis, puikiai pašoko klasiškus šokius. Taipgi p-lė Mickeliunaitė, nepaprastai gabi ir talentinga pianistė, paskambino pianu. Vėliau malonios šeimnininkės, 134 kuopos narės, pavaišino svečius lengvu užkandžiu. Prieš ir po programos buvo šokiai. Būrys linksmų birutėčių savo dainomis taipgi palinkėsinos svečius ir pridavė gyvumo vakarėliui.

Chicago Lietuvių Auditorijoje. Tai buvo tikrai malonus vakarėlis, daugiau šeimyniško pobūdžio, negu viešas. Šiame vakarėly dalyvavo gražus būrys rinktinės publikos, nemaža jaunimo ir laikas praleista labai maloniai ir draugiškai. Čionai matėsi keli mūsų daktarai ir šiaip inteligentijos. Patiekta gražus programėlis: D-ro Juškos ir ponios Juškienės gražiai auklėjami dukrelės ir sunelės, pasipuošę Amerikos vėliavos spalvomis, puikiai pašoko klasiškus šokius. Taipgi p-lė Mickeliunaitė, nepaprastai gabi ir talentinga pianistė, paskambino pianu. Vėliau malonios šeimnininkės, 134 kuopos narės, pavaišino svečius lengvu užkandžiu. Prieš ir po programos buvo šokiai. Būrys linksmų birutėčių savo dainomis taipgi palinkėsinos svečius ir pridavė gyvumo vakarėliui.

Retai tenka progos tokius

S. L. A. REIKALAI

PRANEŠIMAS NEW YORKO IR NEW JERSEY SLA. KUOPOMS IR NARIAMS.

Iš organo „Tėvynės“ gal esate pastebėję, kad 33-čia SLA. 5-to apskrčio konferencija skilo, ir 29 delegatai iš 56 aplėdė suvažiavimą, susirinko kiton sąrašą, išnešė protestą prieš suvažiavimo valdybos elgesį ir nutarė tą suvažiavimą skaityti nelegaliu. Tokis griežtas žingsnis, be abejonės, negalėjo įvykti be rimtų priežasčių, ir jį išdėstyti mums SLA. kuopoms yra pavadėdums, žemiau pasirašiusiems.

SLA. 5-tas apskritis gyvuoja jau virš 15-ka metų ir yra padaręs daug naudos Susivienijimo gerovei, organizuodamas naujas kuopas, ruošdamas prakalbas ir paskaitas. Matydami, kad apskritis yra gera priemonė prieiti prie lietuvių minios, jį užvaldyti nutarė pritarėjai komunistų partijos ir savo nutarimą įvykdė, užvaldydami apskrčio valdybą ir pavesdami ją per keletą metų globai žmonių, ar-timų „Laisvės“. Buvo rengiama prakalbos, kur kalbėtojai (sion-čiams buvo tik komunistai) rinkdavo prenumeratas „Laisvės“, o iškaščius apmokėdavo apskritis. Apskrčio suvažiavimuose buvo aukojama Susivienijimo narių pinigai politiškams komunistų fondams. Žodžiu, apskritis tapo tikra komunistų partijos guštele.

Todel, kada sausio 30 d., 1927 m., Elizabeth'e i 33-čią apskrčio konferenciją pasirodė 12-ka delegatų Brooklyn 38-tos kuopos ir pareiškė norą įstoti i apskritį, ikišioliniai apskrčio valdai nusiminė ir nusigando, nes žinėjo gerai, kad šie delegatai žiūrės Susivienijimo gerovės, o ne pašalinės partijos naudos. Tad vadai nutarė nepriimti 38-tos kuopos delegatų, pasiremdami tuo, kad keletas tų delegatų tik neseniai įstoji i 38-tą kuopą. Kad tas priekaištas nevertas išgraušto kiaušinio, rodo: viena, pareiškimas tulo delegato tame suvažiavime, kad jis prisimena, kad buvo delegatu priimta be kalbų tik kva persikėlęs narys, kuris išbuvo kuopoj tik 3 mėnesius, o antra, jokio klausimo nebuvo kelta apie 83 kuopos delegatą J. Siurbą, „Laisvės“ redaktorių, kuris 83-čioje kuopoje tūr išbuves 3 mėnesius. Apskrities vadai, kurie matyti, pritari komunistams, nes yra „Laisvės“ žmonės, nepasivydami tų faktų, ruošiasi atmesti visus 38-tos kuopos delegatus, delto, kad tūli neišbūtų 6 mėnesius kuopoje. Kadangi šioms neliko

malonius vakarėlius lankyti. Ir reikia pasidžiaugti, kad mūsų organizacijos veiklosios narės moka tokias gražias pramogėles savo draugams suruošti.

Taipgi 134 moterų kuopa vasario 25 d. buvo surengusi ir prakalbas SLA. centro organizatoriui savo oficialio gyvavimo apylinkėje. Tačiau nedideliu būreliu publikos susirinkus įvyko tik liuosas pasikalbėjimas ir centro organizatorius tik abelnais ruožais Susivienijimo svarbą ir užsibriežtus tikslus paaiškino.

Tai tiek tuo tarpu apie Bridgeporto kolonijos veikimą SLA. reikalais. Ir tai pažymėta tik patys svarbesnės įvykiai, nes viską smulkmeniškai aprašyti neleidžia vietos stoka.

Apie kitas Chicago ir apylinkės kolonijas pakalbėsime sekamuose „Tėvynės“ num.

S. E. Vitaitis.

ką daryti, jie pakilo ir pradėjo eiti lauk, kad važiuos namo. Tuo sykiu pakilo ir pasipiktinę kitų kuopų delegatai ir 29 išmaršavo lauk, šaukdami, kad šis suvažiavimas yra nelegališkas, nes nėra tikrų SLA. narių, bet pašalinės partijos pritarėjų.

Išėjo lauk delegatai penkių kuopų. Jie, po pasitarimo, įgaliavo šaukti naują konferenciją SLA. 5-to apskrčio kuopų, kuri tapo paskirta šaukti gegužio 8 dieną, 1927 m., Brooklyn'e, „Vienybės“ svetainėje, 193 Grand St.

Todel šiuomi prašome kuopų išrinkti delegatus (po vieną nuo 20 narių ir vieną nuo kuopos) i minėtą suvažiavimą, ir prašome visų narių dalyvauti rinkimuose tų delegatų ir lankytis i susirinkimus, kada delegatai bus renkami. Paraginkite ir kitas kuopas, kurios dar nepriklauso prie 5-to apskrčio, kad prisijustų delegatus. Pradėkime budavoti vėl apskritį ant Susivienijimo pamatų, kad jis vėl tarnautų Susivienijimo garbei, naudai ir gerovei, o ne būtų i-rankiu pašalinių partijų.

Pirm. J. Marcinkevičius, Sekr. V. Širvydas, Išd. J. Laučiskis.

PAREIŠKIMAS PENKTO APSKRICIO KUOPOMS.

SLA. Penkto Apskrčio konferencija įvyko 30 d. sausio, 1927 metais, Lietuvių Laisvės svetainėje, Elizabeth, N. J. Mandatų buvo priduta 56, įskaitant naujas kuopas, pageidavusias įstoti i 5-tą apskritį. Atstovauta 14 kuopų. Nuo seniau apskrčioi priklausiusių kuopų delegatų buvo 42, o norinčių prie apskrčio prisidėti kuopų mandatų buvo priduta 14, nuo trijų kuopų.

Mandatų komisija pastebėjo, kad 38 kp. delegacijoj randasi du delegatai, kurie sausio 6 d. buvo renkami i šią pačią apskrčio konferenciją nuo 83 kuopos. Jais yra pp. Širvydas ir Višnius, pastarasis netgi buvo išrinktas delegatu 83 kuopoj (Netiesa. Red.). Vėliau paaiškėjo, kad ir tūli kiti 38 kuopos delegatai dar tik keliolika dienų pirm šios konferencijos buvo nariais 83-čios kuopos. Užklausti 38 kuopos delegatai, kiek, pagaliaus, jų kuopa ištikro turi narių, atsakė, kad ji, 38-ta kuopa turi 214 narių, įskaitant šiomis dienomis persikėlusius iš 83-čios kuopos, kurių, sulyg delegatų pareiškimo, buvo 128 nariai. Ant vietos 83 kuopos finansų sekretorė pastebėjo, kad tai ne tiesa, nes jina turi oficialių praneši-

mų, jog išviso iki šiam laikui iš 83-čios kuopos i 38 kp. persikėlė tik 65 nariai, bet vienas ir iš tų pranešė, kad jis per jo nežinomą buvo perkeltas ir kad ant toliau jis pasilieka nariu 83-čios kuopos. Po šiam pareiškimui atsistoja buvusis 83-čios kuopos fin. sekretorius p. Širvydas ir sako, kad jau esą persikėlę 72 nariai. Konferencijos dalyviuose šie pranešimai sukėlė didelių neaiškumų del skaičiaus 38-tos kuopos narių.

Kadangi ant 38-tos kuopos mandatų nebuvo pažymėta, kada delegacija buvo išrinkta, tai i užklašinimą delegatai aiškino, kad jų kuopa rinko delegatus 2 d. sausio, kuopos mėnesiniam susirinkime. Paaiškėjo, kad tą pačią dieną, t. y. 2 d. sausio, dalis išrinktų delegatų tik ką persikėlė i 38-tą kuopą, kad, sulyg konstitucijos (žiūrėkite skyrių XII, paragrafą septintą, sub-paragrafą f.) yra neteisėta. (Žiūrėkit redakcijos priedą. Red.)

Išrinkus konferencijos prezidiumą, eita prie priėmimo naujų kuopų i apskritį. Nutarta priimti sekančias kuopas: 225, 261, 332 ir 38. Paskui sekė apkalbėjimas priėmimo tų delegatų, kurie, budami 83-čios kuopos nariais, kandidatavo ir buvo išrinkti delegatais i apskritio konferenciją 38-toj kuopoj. (Pirmiau sakėte tik vienas delegatas, dabar jau delegatai. Red.)

Tajį klausimą apkalbant, nekurie delegatai išsireiškė, kad delei nežinojimo, kuriai kuopai tūli 38-tos kuopos delegatai priklausio, jie negali atstovauti kalbamą kuopą šioj konferencijoj. Pirmininkui paprašius, kad 38 kuopos delegatai užsimokėtų savo kuopos mokesčius i apskritį, kaip kad padarė kitos, naujai įstojančios kuopos, buvo gautas atsakymas, kad kol jų visi delegatai nebus priimti, jie jokius mokesčių i apskritį nemokės. (Netiesa. Du delegatai delei šventos ramybės buvo sutikę konferenciją apeisti. Red.). Jiems buvo atsakyta, jog kol jų neužmokės mokesčių, tai konferencija netgi negali svarstyti jų delegatų priėmimo, nes dar nežinoma, ar jų kuopa priklausys prie apskrčio, ar ne. (Jei kuopa siun-tė delegatus konferencijon, tai aiškiai įrodo, kad ji prie apskrčio priklausyti norėjo. Red.)

Kaipo atsakymą i tą pastabą, tūli delegatai, kaip pav., pp. Strumskis ir kt., pradėjo kelti triukšmą, visai pravardžiuodami konferencijos dalyvius ir, pagaliaus, apleidę konferenciją, dar konferencijai nenusprendus priimti ar atmesti tulus 38-tos kuopos delegatus. Juos pasekė tūli kiti delegatai nuo penkių kuopų, o devynių kuopų delegacijos pasiliko ir rimtai tęsė 5-to apskrčio konferenciją

Tai, gerbiamosios SLA. kuopos, priklausiančios prie Penkto Apskrčio, matote, kas bando skaldyti šį mūsų apskritį i kokiais motyvais jie tai darė. Neveizint to, mes kviečiame visas mūsų gerbias kuopas nekreipti jokios dėmesio i jokus ant Penkto Apskrčio šmeižtus, kuriuos gali skieisti tūli blogos valios žmonės. Mes kviečiame visas kuopas, kurios iki šiol buvo nariais Penkto Apskrčio, pasilikti ir ateity ir veikti visiems bendrai labai Susivienijimo. Penktas Apskritis, kaip ir iki šiol, taip ir ateity, dirbs naudai viso SLA. (Tiesa, jei apskritis nebūtų vienos partijos žmonių rankose, daug būtų galima nuveikti. Taip, kaip buvo iki šiol, demoralizuojama. Red.)

Konferencijos prezidiumas: Pirm. K. Jankaitis, Sekr. J. Alekšis.

Redakcijos Priedas. Lai-kydami šiam laikui tiesotumo, talpiname Penkto Apskrčio atsisaukimus. Netalpinti jų negalime. Mūsų pareiga yra nu-

šviesti tai, kas mūsų organizacijoje reiškiasi. Tik pažymėti turime, kad tai labai nemalonus ir peiktinas pasireiškimas. Kas šiam nemaloniam darbui kaltas, SLA nariai gali daryti išvadas iš Penkto Apskričio konferencijos turpų, „Tėvynėje“ aprašymų. Be to, laikome pareiga paaiškinti kaip yra su tuo paragrafu, kuriuo metama delegatams „nelegalizmas“.

1921 m. išleistoje SLA konstitucijoje Skyrius XII, paragrafas septintas, sub-paragrafas f, sekama skamba: „Pasielkimo lakštas turi būti Finansų Raštininko pasiūstas Susivienijimo Sekretoriui po persikėlimo priėmimo dešimties dienų bėgyje. Ir gi tuo pat laiku jis turi pranešti kuopai, išduodančiai lakštą apie priėmimą; kol tokios žinios negauta, persikėles narys neturi būti išbrauktas iš pirmosios kuopos knygu, bet turi skaitytis jos nariu ir mokėti visas teisėtas mokesčius jai. Jei del naujos kuopos nepranešimo jo senajai kuopai apie jo priėmimą jis turėtų mokėti dvigubas mokesčius, tai naujoji kuopa turi jam sugrąžinti jas.“

Kaip matote, jau šitas paragrafas aiškiai nenusako, kad narys, persikėles negali būti renkamas konferencijos delegatu. Čia nurodoma tik techninė persikėlimo eiga. Prie to šitas paragrafas praeitame seime pakeistas. Jis dabar skamba sekama: „Kiekvienas pilno stovio narys gali persikelti iš vienos kuopos į kitą, tame pačiame mieste esančia, be apleidžiamos kuopos susirinkimo balsavimo ir sprendimo.“

Todel, šitas paragrafas leidžia kiekvienam nariui persikelti be jokių senosios kuopos formalizacijų. Ir jei tokis persikėles narys yra pilname stovy, jis gali būti renkamu ir atstovauti naują kuopą Apskričio Konferencijoje. Čia, todėl, 38 kp. nariai jokių įstatymų nesulaužė ir niekuo prieš mūsų organizaciją neprasižengė. Prasižengė kaip tik tie, kurie 38 kuopos delegatų konferencijon neįleido.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

EDWARDSVILLE, PA.

SLA. 1-mos Kuopos Valdya 1927 m.

Pirmininkas Viktoras Kamauskas, vice-pirmininkas Antanas Matulevičius, fin. rašt. Juozas Kraužis, užrašų rašt. Juozas Gibavičius, išdinininkas Simas Matulevičius. Išdo gobėjai: Juozas Janušonis, Jonas Jušinskas, Juozas Stalgis. Organizatoriai: Jonas Burdulis, Petras Pajavis. Maršalka Vincas Kučinskas. Doktorai kvotėjai: Dr. S. H. Rynkevič ir Dr. J. A. Valibus.

Juoz. Gibavičius, užrašų rašt.

CLEVELAND, OHIO.

SLA. 14 Kp. Vakariene.

Vasario 26 d. Liet. svėt. įvyko vakariene SLA. 14 kuopos. Vakariene publikos buvo 126 suaugę ir 29 vakai, žinoma, atskiriant vakariene gamintojas ir kitus darbininkus. (Bet ar šiaip, ar taip vis tiek blogai išrodo, kuomet kuopoj randasi į tris šimtus narių, o vakariene dalyvavo apie 115, kiti buvo nepriklausanti). Kuopos buvo nutarta vakariene daryti tik del narių ir kiekvienam pasistup po tikietą, kad žinotų kada įvyksta vakariene. Sugrąžino tikietus apie 70 narių, o kiti negrąžino ir nedalyvavo vakariene. Todel dabar kuopa turės iš išdo paladengt lėšų stoką apie \$18.00.

Man atrodo, kitą sykį rengiant vakariene tik del narių, reik padaryti, kad ar bus ar nebus vakariene turės užsimokėti. Kitaip negalima. Kam daryti nuostoliai ir tik darbo padėt?

Pati vakariene, t. y. valgis, buvo geras ir skanus. Už tai priklauso garbė vakariene gamintojoms: Dovydaitei ir Venslovienei. Bet jos ir pavargę pusėtinai begaminamos vakariene. Patarnautojos iš Jau-nuolių Skyriaus, taipgi mandagiai patarnavo. Jokio programos nebuvo. (Mat toj svetainėje jokių būdu negalima turėti programą prie vakariene, ypač šio dienos vakare).

Kurie dalyvavo vakariene yra pasitenkinę vakariene ir puikia Luizos orkestra. Buvo visi liksmi ir nenoromis skirstėsi prisiartinus laikui.

V. J. Z.

WORCESTER, MASS.

Protesto Prakalbos.

23 dieną sausio, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott gatvės, 2:30 val. po pietų įvyko protesto prakalbos prieš fašistus, smurtu nuvertusius Lietuvos žmonių išrinktą valdžią. Prakalbas surengė SLA. 57 kp. Lietuvos Sunų Dr-ja ir Lietuvos Apšvietos B-vė. Buvo kvietę trijų srovių kalbėtojai, bet prabuvo dviejų — iš komunistų Pruseika ir socialistų Michelsonas, o tautininkų srovės del tam tikrų priežasčių kalbėtojai nedalyvavo.

Protesto mitingas buvo skaitlingas — susirinko į 600 dalyvių. Aukų surinko apie \$100, kurie bus pasiūsti Lietuvon veidui kovos su fašistiniu teroru. Bet gal dar kiek nors tas šimtas dolerių sumažės del abelinų protesto surengimo išlaidų.

Po užbaigai prakalbų buvo pa-teikta prieš Lietuvos fašistus rezoliucija, kurią priėmė veikvienbalsiai, apart 5—6 žmonių, balsavusių prieš rezoliucijos priėmimą. Susirinkime pirmininkavo J. Skliutas. Protesto mitingas užsibaigė 6 val. vakare.

G. A. Kyba.

WORCESTER, MASS.

Rupinkimės Jaunimui.

Gerb. nariai ir narės! Aš, budamas organizatorių, noriu jusu domę atkreipti link mūsų jaunuolių. Visų pirma turu pažymėti, kad mūsų jaunuolių kuopa sparčiai auga. Bėgy dviejų mėnesių prisiaršė virš 20 jaunuolių. Tai dar ne galas. Netrukus bus 50 ir 100. Na, o taip esant, nejaugi mes dasileisim manyti, kad tuomi ir baigsime? Suprantama, kad ne.

Mūsų pareiga tą kuopelę palaikyti ir išauginti į vieną iš didžiausių SLA jaunuolių kuopų. Todel, visi stengkimės jiems surengti kodaugiausia parengimų: vakarienių, balių, išvažiavimų, į kuriuos galėtų netik jaunuoliai, bet ir jų tėvai atsilankyti ir pasigėrėti savo jaunuolių gražia darbuote, priklausymu prie vienos didžiausių pasaulio organizacijų — SLA. Tokie parengimai trauktų ir kitus jaunuolius, kurie prie šios organizacijos dar nepriklauso. Prie to, į tokius jaunuolių parengimus augusieji dar geriau lankosi, negu į bi parengimus. Tai gerai įrodo suaugę ir 29 vakai, žinoma, atskiriant vakariene gamintojas ir kitus darbininkus. (Bet ar šiaip, ar taip vis tiek blogai išrodo, kuomet kuopoj randasi į tris šimtus narių, o vakariene dalyvavo apie 115, kiti buvo nepriklausanti). Kuopos buvo nutarta vakariene daryti tik del narių ir kiekvienam pasistup po tikietą, kad žinotų kada įvyksta vakariene. Sugrąžino tikietus apie 70 narių, o kiti negrąžino ir nedalyvavo vakariene. Todel dabar kuopa turės iš išdo paladengt lėšų stoką apie \$18.00.

Man atrodo, kitą sykį rengiant vakariene tik del narių, reik padaryti, kad ar bus ar nebus vakariene turės užsimokėti. Kitaip negalima. Kam daryti nuostoliai ir tik darbo padėt?

Po Kriaučialo sumanymu yra, kad mūsų jaunutę kuopelę nufotografuoti ir paveikslą patalpinti „Tėvynėje“. (Mes laukiame! „Tėv.“ Red.). Tuomi galės jaunuolių tėveliai pasisam-gėti, o jaunuoliams duos daugiau energijos ir noro prie kuopos priklausyti ir veikti. Tuomi bus galima ir daugiau jaunuolių prie SLA. pritraukti.

Prie to, gerbiamieji nariai ir ne nariai, kurie dar neprirašė savo jaunuolių prie SLA. kuopos, pasistengkit tai padaryti artimiausioj ateity.

Kuopos susirinkimas įvyks balandžio 2 d., šeštadienį. Todel visi atveskit savo jaunuolius ir prirašykite juos prie SLA. Mūsų daktaras Puskunigis apsiėmė jaunuolius išegzaminuoti už dyką.

Sukruskim! Visų obalsiu lai buna: „Padarykim mūsų jaunuolių kuopą šimtaine kuopa!“

Į jaunuolių kuopą priimami tokie jaunuoliai, kurie neturi daugiau, kaip 18 metų amžiaus. Taip gi aš duodu sumanymą, ar ne būtų gerai, jei Worcesterio organizacijos, butent: SLA. 318 kp., „Aušrelė“, Sandariečiai ir TMD. paimtume ateinančią vasarą vietą ir drauge surengtume didelį pikniką išvažiavimą? Man rodos, kad tai būtų labai kilnus dalykas. Tai būtų naudinga mums ir mūsų jaunimui. Prašyčiau čia įvardintų organizacijų apie tai rimtai pagalvoti.

Jurgis Mozuraitis, SLA. 318 kp. Organizat.

CHICAGO, ILL.

SLA. 134 Kp. Dirba.

SLA. 134 moterų kuopa dirba. Pereitą penktadienį, McKinley parko svetainėje buvo surengusi prakalbas SLA. generaliniam organizatoriui S. E. Vitaičiui, bet prakalbas negalima skaityti labai sekmingomis: buvo galima tikėtis publikos prakalbose iš tokios didelės lietuvių kolonijos, kaip Brighton Park, daug daugiau.

Ateinantį gi šeštadienį, ko-vos 5 d., SLA. 134 moterų kuopa renigia draugišką vakarienių Auditorijoj. Bus netik šokių, bet taipiau programos ir užkandžių. Šios kuopos vakarienių visumet pasižymėdavo dideliu draugiškumu ir linksmy-mu, nes ir pačios kuopietės yra linksmos moterys, tad galima tikėtis, kad į šį vakarieni susirinkimą daug publikos gražiai pasilinksminsi. — L. „N.“

12 Kuopa.

Šuomi pranešu SLA. 12 kp. narių žiniai, kad auka Juozui Raškevičiui — \$5.00 iš išdo ir \$7.00 surinkta pas liuosnorių aukautojus, viso \$12.00 per J. Belevičių pasiūsta tiesiog nelaimingajam SLA. nariui Raškevičiui į Kanadą.

Visiems aukavusiems tariau širdingą ačiū.

J. Bielevičius.

INDIANA HARBOR, IND.

Centro Organizatoriaus Prakalbos.

Vasario 28 d., 1927, SLA. 185 kp. surengė prakalbas SLA. centro organizatoriui, gerb. S. E. Vitaičiui. Prakalbos nusise-kė visais atžvilgiais. Publikos susirinko gražus būrelis. Vitaičio prakalba visi buvo patenkinti. Galima sakyti, kad gerb. Vitaičio atsilankymas ir mūsų mieta ne veltus. Juk dar niekad pas mus taip plačiai SLA. darbuotė nebuvo išaiškinta. Ypač kalbėtojas plačiai susirinkusius supažindino su jaunuolių darbais. Kalbėtojas karštai ragino sutverti jaunuolių kuopą.

Su centro organizatoriui, kalbėti kvietas ir „Naujienu“ re-daktorių, Grigaitis ir gi pasakė karštą kalbą. Jis ir gi ragindami, mes galėsime netolimojo organizuoti jaunuolius. Šis labai aiškiai šį reikalą nušvietė, už ką publika nesigailėjo del-nų plojimo.

Taigi Indiana Harbor kuopai tenka didelė garbė už tokio vakaro parengimą.

Po prakalbų SLA. 185 kp. protokolų raštininkės Valancienės namuose gerb. Vitaičiui surengta vakariene. Čia netruko skanių valgių ir mandagaus priėmimo mūsų didžiai gerbiama svečio. Už tai mūsų sekretoriui priklauso didelė garbė. Reikia

ačiū tarti ir ponioms: 185 kp. finansų sekretorei S. Kolienei ir P. Utulienei už pagalbėjimą surengti valgius ir pavaišinti svečius.

Vakarieneje dalyvavo 22 ypatos.

Dabar lauksim antro tokio pokilio.

Alvėnas.

UTICA, N. Y.

Iš SLA. 179 Kp. Veikimo.

SLA. 179 kp. susirinkimas laikytas kovo 6 d., 2 val. po pietų. Praeitą susirinkimo protokolą perskaitytas ir vienbalsiai priimtas. Kuopos komitetas slap-tu balsavimu išrinktas iš sekamų asmenų: Juozas Bubelis, ižd.; Vincas Giedris, organizatorius; Vincas Buormatas, knygius; Pranas Gelcis, Protokolų Raštininkas. (O kaip su pirminku? Red.)

Įnešta pardavinėti numerių lentelė laimėjimui.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks balandžio 3 d., 2 val. po piet. Bus svarstoma daug svarbių reikalų. Nariai kurie gyvenate kituose miestuose, malonė-kite prisijusti mokesčius.

Beje, šiame susirinkime, be kita ko, bus svarstyta apie surengimą SLA. centro organizatoriui prakalbų mūsų apylinkėje. Todel butinai visi atsilankykite.

V. Buormat.

PROTOKOLAS

SLA. 12-to apskričio 16-tos konferencijos, kuri įvyko 23 d. sausio, 1927 m., Pavilavičiaus svetainėje, Benton, Ill.

Konferenciją atidarė pirm. J. Strupinskas 10:45 ryte.

Dienotvarkis skaitytas ir priimtas.

Apskričio valdybos nariai visi prabuvo.

Mandatų komisijon išrinkti: J. Gvargždis, A. Navickas, J. Ukanis.

Pakol komisija sutvarkė mandatus, buvo pakviesti pakalbėti F. Saučiulis, St. Barauckas. Jie aiškino apie Lietuvos darbininkų ir valstiečių padėtį nuo šio kurimo Liet. Respublikos ir iki dabar. J. Strupinskas puikiai nupiešė SLA. praeities darbuotę. B. Juškauskas sutrumpintais ruožais perbėgo SLA. istoriją.

Delegatai.

Mandatų komisija raportuoja, kad šiame suvažiavime dalyvauja šių kuopų delegatai: Johnston City, Ill. 103 kp. — J. Gizevičius, M. Albanas, St. Barauckas, J. Žukauskas; atstovauja 95 narius.

156 kp., Benton, Ill. — J. Leonaitis, A. Dauksa, J. Matulokas, A. Navickas, J. Gvargždis, I. Kunsis, A. Jengnienė; atstovauja 65 narius.

191 kp., W. Frankfort, Ill. — F. Saučiulis, K. Matulokas, V. S. Norkus, P. Beilys, V. Rugienius; atstovauja 171 narį.

181 kp., Herrin, Ill. — J. Simokas, U. Lenkutienė, P. Ramanauskas; atstovauja 31 narį.

308 kp., Zeigler, Ill. — F. Vilčinskas, M. Bernotienė, J. Ukanis; atstovauja 130 narių.

Delegatų dalyvavo 22, atstovauja 492 narių, 5-kių kuopų.

Mandatų komisijos raportai priimti.

Nutarta apskričio valdybai suteikti sprendžiamą balsą; svečiams patariamą.

Konferencijos valdyba išrinkta: pirm. J. Strupinskas; pagelbin. J. Bernotas; rašt. F. Saučiulis; pagelb. V. Rugienius.

Įnešimų ir rezoliucijų komisijon išrinkti: K. Matulokas, St. Barauckas, J. Gvargždis.

Protokolai iš 15-tos konferencijos ir apskričio valdybos posėdžio skaityti ir priimti.

Apskričio Valdybos Raportai. Pirm. J. Strupinskas paaiškino iš praeities veikimo. Raportas, su pastaba, priimtas. Pirm. pag., V. Rugienius, sutiko su pirminko raportu.

Rašt. F. Saučiulis pranešė, kad 103-čia kuopa prisidėjo prie apskričio. Susirašinėjo su kitomis kuopomis priklausantioms prie apskričio. Praneša apie kuopų stovį. Finansinis apskričio stovis su šia diena \$28.63. Išdinininkas, K. Matulokas, sutiko su finansine atskaita.

Organ., J. Bernotas, paaiškino iš apskričio veikimo. Raportai priimti.

Komisijų reikalai, kaslink iš-tirimo 308 kp., Zeigler Ill. ir 181 kp., Herrin, Ill. Klausimas atidėtas prie naujų reikalų.

Delegatų Raportai.

156 kp., Benton, Ill. Surengtas piknikas su \$8.00 nuostolių. Kiti dalykai tvarkosi vidutiniškai. Išde yra \$21.14. Rap. priimtas.

103 kp., Johnston City, Ill. Surengtas piknikas. Pelną atliko. Nariai užsilauko sutikime. Raportas priimtas.

191 kp., W. Frankfort, Ill. Raportas pusėtinai ilgas. Išde yra \$56.80. Viskas tvarkoje. Raportas priimtas.

181 kp., Herrin, Ill. Viskas einasi vidutiniškai. Esant bedarbei, parengimų neturėjo. Raportas priimtas.

308 kp., Zeigler, Ill. Surengta teatras. Pelną atliko \$80.00. Yra jaunimo skyrius. Gyvuoja lietuviška mokyklėlė lavinimui jaunuolių. Nesusipratimai kiek sumažėjo. Raportas priimtas.

188 kp., Royalton, Ill. Surengta 1 balius. Nepelningas. Viskas kuopoje tvarkosi neblogiausiai. Išde yra \$20.00. Raportas (raštiškas) priimtas.

Skaitymas Laiškų.

102 kp., Weaver, Ill. Šioje kolonijoje esant bedarbei, visi nariai išvažiavo. Delegatų siųsti neišgali. Jei ateity nepagerės, gal but reikės kuopą likviduoti.

188 kp., Roylton, Ill. Delegatus turėjo išrinkę tris. Kadangi sekmdieniais trukio nėra, vežimais atvažiuoti taipgi negalima iš priežasies didelio purvyno. Delegatai konferencijon nedalyvavo.

279 kp., Sesser, Ill. Delegatų turėjome išrinkę, bet atsisakė, kadangi mes turime važinėti į kitas kolonijas į darbą, o sekmdieniais visiems malonu pasilsėti.

Laiškų skaitymas priimtas. SLA. iš centro laiškas, reikalauja centro organizatoriaus maršruto. Po nemažų diskusijų, balsuota, už rengimą maršruto 12 balsų, prieš 10.

Darbas pavestas apskričio sekretoriui.

Nutarimai.

1. Sekančią konferencijai vieta W. Frankfort, Ill.

2. Atsaukti tarimą 12-tos konferencijos, kuris buvo: nomnuojama konferencijoj kandidatai į apskričio valdybą; turi būti: nomnuojami visų kuopų narių referendumu.

3. Pagaminti apskričiai konstituciją.

4. Surengti balių W. Frankfort, Ill.

5. Išmokėti bilas. J. Bernotas kelionės lėšos \$1.00, F. Saučiulo alga ir išlaidos \$10.50.

Rinkimai.

Komisija pagaminimui konstitucijos: J. Strupinskas, V. Rugienius, F. Saučiulis. Ta pati komisija surengs balių.

Apskričio pirm. J. Strupinskas, pagelbin. V. Rugienius, raštininkas F. Saučiulis, išdinininkas P. Deveikis, organiz. V. Bielskis.

Rezoliucijos.

191 kp., W. Frankfort, Ill. Reikalavimo rezoliucija. Narijas aplikantas į SLA. narius

liekasi atmetas per centro daktarą ir nepaaiškina priežasies. Mes tamė matome didelius nuostolius SLA. organizacijai naujų narių gavime ir tt.

Protesto rezoliucija prieš Lietuvos dabartinę valdžią, pagaminta suvažiavimo rezoliucijų komisijos. Ši rezoliucija turi but pasiūsta Lietuvos valdžiai, Lietuvos atstovybei Washingtono ir spaudai.

Daugiaus svarbių reikalų nesiradus, konferenciją uždarė 4:35 po piet.

Pirm. J. Strupinskas, Rašt. F. Saučiulis.

Red. Priešas. Jei 191 kp. nariai būtų susipažinę su organizacijų, net paprastų draugijų, darbuote, tai tokių naivių rezoliucijų netiektų ir nereikalautų iš centro daktaro to, kas dar jokie organizacijoje neapraktikuojama. Paaikškinti turime, kad žmogaus sveikatingumo sto vis viešai neskelbiamas. Užtenka to fakto, kad kvotėjas narį paskelbia tinkamu ar netinkamu. To SLA. centras bei kvotėjas laikėsi ir laikysis. Panašų rezoliucijų teikimas, tai bereikalingas laiko eikvojimas. Prašytume 191 kp. mus atatin-kamai suprasti ir už pastabą ant mūsų nepykauti.

MIRĖ ANTANAS AUŠTRA.

Kovo 6 d. ryte pasimirė senas Mahanojaus gyventojas, Antanas Auštra. Velionis ilgokai sirguliuojo įvairiomis ligomis. Mirė budamas 65 metų amžiaus.

Nuliudime paliko savo žmoną Magdalena, du sunu — Juozą ir Joną ir penkias dukreles: Marę, Oną, Agniešką, Aleną ir Magdalena. Palaidotas kovo 11 dieną.

Velionies dukrė Alena mokinasi dainavimo Italijoje. Magdalena dirba Susivienijime Lietuvių Amerikoje.

SLA. centras reiškia užuojautos velionies šeimynai.

Kuopo Susirinkimai

St. Louis, Mo. SLA. 214 kuopos susirinkimas įvyks 27 d. kovo, 2 val. po pietų. Miesto Knygyno svetainėje, 14-th ir Caso Ave. Kiekvieno nario butina pareiga atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Nepamirškite užsimokėti mėnesines mokesčius. Taipgi atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 214 kuopos.

P. R. Baltrušaitis — sekr. Minersville, Pa. SLA. 13 kp. susirinkimas įvyks 3 d. balandžio, Adomo Rinkevičiaus svetainėje, 153 Sunbury St., 2 val. po pietų. Visi nariai malonėkite pributi ir užsimokėti mėnesines mokesčius. Taipgi atsiveskite atsivesti ir savo draugus prirašyti prie SLA. 13 kuopos.

J. Staneika — sekr. Cleveland, Ohio. SLA. 14 kp. susirinkimas įvyks balandžio 6 dieną, vakare. Visi nariai prabukite, nes bus svarstoma svarbių kuopos reikalai.

F. J. Žuris — sekr.

Didelė Ekskursija į Lietuvą

FRANCUZŲ LINIJOS LAIVU

“FRANCE”

11-tą DIENĄ BIRŽELIO (JUNE)

Kurią vadovaus ir asmeniškai prižiūrės

VIKTORAS KAMARASKAS.

Vice-Prezidentas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje,

179 Slocum St., iš Edwardsville, Pa.

Užsisakykite ke-

lionę dabar. Prisi-

renkite iš kalno.

Klauskite agento vi-

sy informaciją apie

pašporto arba grį-

žimo leidimą.

PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SUTEIKIA ANT UŽKLAUSIMŲ FRANCUZŲ LINIJA (FRENCH LINE).

Kreipkitės prie bile autorizoto agento

— A R B A —

PETRAS J. BALTUŠKA (Ekskursijos rengėjas),

A. & J. HURWITZ Banker's House,

6 EAST MARKET ST., WILKES BARRE, PA.

(3-čios durys nuo Public Square — 2-ros lubos)

„Vienybės“ Spaudos Bendrovė, Square 2-ros lubos,

193 Grand Street, 366 Broadway,

Brooklyn, N. Y. So. Boston, Mass.

V. Stulpinas, „Naujienu“,

11 So. Halsted St., 1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill. Chicago, Ill.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

MOTINA.

Motina šiame pasauly yra svarbiausiu sutvėrimu už visus kitus didžiūnus, filozofus, išradėjus, astronomus, profesorius, karvedžius, kaip antai: Aleksandra.s, Petras Didysis, Napoleonas, Washingtonas, Linkolnas, Nelsonas, Edisonas, ir tukstančiai kitų didelių proto vyrų gyvenusių ir tvėrusių bei palikusių amžinos atminties darbus paskui save. Kiekvienas didelis žmogus, kurio vardas įrašytas istorijoje yra gimęs iš ideališkos motinos.

Kiekviena nauja idėja, išradimas yra sutvėrta motinos. Didžiausi ir svarbiausi tvariniai, kokius žmogus galėjo sugalvoti, tai buvo produktas jo motinos.

Operose atrasi iškabinėja paveikslus garsiųjų vyrų, kurie parašė operas pritaikydami nemirtingą muziką. Jie juos gerbia, ir išties, kodėl jiems pasaulis negali palenkti galvas, kodėl neatiduoti atatinamą pagarbą?

Nueik į dailės muziejų, pamatysi, kiek tenai stebuklingų paveikslų prikabinėta, kiek pristatytų iš akmenio iškalto ir bronzos nulietų stovylių didžiųjų proto genijų. Tenai atrasi Michael Angelio, Raphael, Leonardo, Rubens, Titiana. Garsieji artistai apdovanoti garbe, iškelti aukščiausiai paprastų žmonių, nes jie sutvėrė pasaulinę dailę. Bet visa ta garbė priklauso motinai, kuri pagimdė tuos tvėrėjus.

Stebėtis reikia iš moters kantrumo, kuri auklėja šeimyną. Ji niekuomet nepailsta savo pasišventusiame darbe. Kudikis kasdien tukstančius kartų jos klausinėja įvairių klausimų. Motina, be jokio susinervavimo, jam maloniai atsako, paaiškina, suteikia informacijos, išdėsto smulkmeniškai kudikiui nesuprątamais dalykais. Kur rasime pasaulį tokią mokyklą, tokią mokytoją, kuri galėtų pavaduoti motiną?

Taip vadinami progresyviai internacionaliai elementai, Markso auklėtiniai seniaus, dabar komunistai, proponuoja pasauliui, ne tik suvienyti industrijas, panaikinti privačią nuosavybę, ne tik sunaikyti tautas, bet proponuoja komunistinį šeimynų gyvenimą ir vaikų publikuose namuose auklėjimą. Ar reikia didesnio apsurdo siulant gyvenimą vykinti tokią programą, kuris aiškiai yra priešingas gamtos surėdymui? Koki viešieji kudikių auklėjimui namai gali įskiepyti kudikio jaunon širdutėn motinos meilę? Kokia mokytoja gali turėti tiek kantrumo, kiek jo turi motina? Kas kudikiui gali tiek šventos, prakilnios, motiniškos meilės suteikti jei ne motina? Automatiškai prieglaudose auklėtų žmonių mes ir dabar turime, bet prisižiūrėjus jiems ir išsikalbėjus, pagyvenus kartu, veik vienodai patirsime, kad pas juos nėra išauklėtos motinos meilės ir to jausmo, kurį turi net tamsios neapsišvietusios motinos auklėtasai kudikis.

Garsūs vyrai davę pasauliui geriausius patarnavimus. Karžygiai tėvynės ginėjai drąsiai stoja kovon su priešais. Jie gina savo tautos, savo brolių garbę ir laimę. Jie stato kietas krutines priešais priešo durklį. Ir jie užpelno sau nemirtingą vardą, tik pasidėkojant savo motinai. Kiti gi tarnaudami viešose įstaigose, vesdami šalies piliečiams atatinamą tvarką, užpelne nemažą sau garbę. Tie, kuriems prisiėma dirbti sunkų protišką darbą laboratorijose, ieškoti naujų išradimų, tyrinėti gamtos paslaptis, jie nieko nesitiki daugiau kaip tinkamo pripažinimo jų darbams.

Vienok palyginus moters darbą su vyrų atliekamais darbais, ji kur kas sunkiau dirba negu vyras. Moteris — motina, pagimdė žmonių rase per skaumus ir ašaras bei pasišventimą. Kurių gyvūnų motina nesugebėjo išlaikyti kovos savo gyvenime, tos gyvūnės jau seniai išnyko. Tik archiologai laiks nuo laiko suranda jų liekanas. Musų motina išnešė sunkiausią kovą su aplinkybėmis ir šiandien mes vadinamės save civilizuotais, toli nubėgę nuo kitų gyvūnų sutvėrimai, tik pasidėkojant mitinai.

Ką gavo nuo pasaulio motina už tą, už tokį pasauliui duosumą? Nieko! Nei garbės, nei atatinamo pripažinimo jos didybės.

Jei pasakyti teisybę, tai pasaulio civilizacija motinai nedavė nieko. Daugiau pripažinimo motina turi nuo religijos negu nuo civilizacijos. Religija pagerbė motiną. Ypatingai krikščionys pagerbė motiną taip, kaip motina privalo būti gerbiama.

Kristaus motina milijonus kartų kasdien yra gerbiama kaip „Karalienė dangaus“, „Pilna malonės“. Ji yra gerbiama aukščiausiai, negu kas kitas šiame pasauly gyvenęs. Apart religijos, kokią vertę ir pagarbą motina turi? Skaitome istorijoje apie garsių vyrų praeitį, bet kiek ta istorija pagarbos teikia tu didvyrių motinoms?

Su kilimu civilizacijos, turėtų but daromos permainingos. Kiekvienas susipratęs motinos sunus, kiekvienas rašytojas, dailininkas, privalo nepamiršti, kad jis turi motiną, kuri jį pagimdė. Jis privalo jai pripažinti pirmą vietą pasauly.

IŠMINTIES GRUDELIAI.

Parinko Pranas Eimutis.

Sunkiausia paskolą išieškoti iš to žmogaus, kuris visuomet sutinka atsilyginti, bet niekad prie to neprisirengia. — H. W. Shaw.

Religijų yra daug, bet moralybė tik viena. — Ruskin.

Keturis dalykus teisėjas privalo žinoti: atidžiai klausyti, sumaniai atsakyti, blaiviai svarstyti ir nepataikaujant išnešti nuosprendį. — Socrates.

Kvailiai maža pasimokina iš išmintingųjų, bet išmintingieji daug pasimokina iš kvailių. — Lavater.

Neužlipink laiško neperkaitęs, negerk vandens nepažiūrėjęs. — Ispanų Priežodis.

Madingumas, dalinai, yra niekas kitas, kaip tik išsigalintų dalykų didybė. — Lacke.

Lietuvos Perversmo Faktai ir Pasekmės

I.

Iš nekurio Amerikos lietuvių teko girdėti, kad kaltinamas buvęs ministras pirmininkas p. M. Sleževičius, kad buvęs prisidėjęs prie fašistų ir smetonininkų perversmo. Šitokius gandus sužinėjęs pats kreipiasi prie p. Sleževičiaus ir gavau sekamą pareiškimą: „Tai yra grynas melas ir šliktis insinuacija! Kaip buvau, taip ir toliau pasilieku ir pasiliksiu demokratu, su kurio pažiūromis ir nusistatymu nei fašizmas, nei panašūs perversmai negalėjo ir negali sutikti. Be to, kaip lietuvis ir Lietuvos nepriklausomybės gynėjas aš jokiu būdu negalėjau net mintimis prisidėti prie tokio perversmo, nes panašūs perversmai Lietuvai sveikaton išeiti negali ir negalės.“

Kad šitas p. Sleževičiaus pareiškimas yra širdingas abejoti netenka dar ir dėl sekamo fakto: Smetona ir kiti siulė dar prieš rinkimus į dabartinį Seimą padaryti perversmą. Tuomet p. Sleževičius visa savo galia tokiu žygiu pasipriešino ir griežtai pasmerkė net tokį užmąymą, kad ruošti perversmą prieš konstitucijos nustatytą tvarką ir liaudies išrinktą Seimą, bei jo pastatytą valdžią.

Tenka pastebėti Amerikos lietuvių laikraščiuose ir asmeniniuose laiškuose, kad Amerikos lietuviai įvairiai aiškinasi sau perversmą ir jo priežastis ir pasekmes. Suprantu, kad Amerikos lietuviai šitai daro vien dėlto, kad jiems nemažiau rūpi Lietuvos likimas, negu mums, Lietuvos gyventojams. Kadangi man visa padėtis ir kiekvienas mažiausias valdžios žingsnis net iki jos nuvertimo ir net laiku nuvertimo yra žinomas tiek, kiek p. Sleževičius, D-ru Griniui ir kitiems vyriausybės žmonėms, tai matau reikalo Amerikos lietuvių tuo reikalu painformuoti. Tiesa, yra pavėluotąs pranešimas, bet iki šiol neturėjau progos ir tinkamų išgalių šitai padaryti.

Jokio komunistinio pavojaus nebuvo ir jokio komunistų sukilimo negalėjo būti. Patys dabartiniai valdovai vos keliasdešimt vadinamų „komunistų“ tėra suėmę; jų tarpe daug socialistų ir liaudininkų. Pagaliau, jiems dabar ir p. Sleževičius ir D-ras Grinius komunistais yra. Sukilimą padarė tautininkai su Smetona, Voldemaru, Merkium, Linantu ir kitais priešakyje. Smetonai, geriau sakant Smetonienėi labai norėjosi būti prezidentiene, Voldemarui premieru, o Merkys su Linertu norėjo išvengti teismo, nes pirmasis greitai turėjo būti patrauktas teismui su Petriumi, o antrasis jau buvo traukiamas teismui. Prieš pat sukilimą Petriulis siūlė jo bylą nekelti ir pareiškė, kad esą dar nevelu sutabdyti sukilimą. Apie šitą pasiūlymą p. Sleževičius sužinojo tik antrą dieną po sukilimo. Apart to, ištisai eilė aukštesnių ir žemesnių karininkų turėjo būti teisiami (pav. Plechavičius, „diktoratorius“, byla turėjo būti nagrinėjama gruodžio 21 ar 22 d., 1926 m., Glovackio byla irgi greitai turėjo būti sprendžiama — jis jau sėdėjo kalėjime). Toliaus, kad sutarkyti finansus ir pačią kariuomenę tiksliau suorganizuoti prisėjo ateisti apie 150—200 karininkų iš visokių užpakalinių dalių, kurie kariuomenės sutvėrimui netik nebuvo reikalingi, bet dar tulus apsunkinimus darė, kaip jo niekam nereikalingas neva autoritetas kariuomenės užpakaly. Visi tie karininkai ir buvo vyriausieji perversmo dalyviai: dalis jų gynė savo interesus, dalis buvo suklaidinta ir akiai tarnavo tiems, kuriems rūpėjo kaip nors

bylas likviduoti (Petriulis ir Merkys buvo artimuose santykiuose. Kada Petriulis ministravo, jis visus biznius atlikdavo per Merkį ir Liutkų).

Perversmo norėjo ir krikščionys: daugelis jų laukė teismo, iš daugelio jų turėjo būti pareikalauta grąžinti valstybės išduoti neteisėtai paimitos sumos pinigų; Uklininkų Sąjunga pradėjo merdėti, nes iš valstybės išdo negalėjo gauti pinigų; Valokaitis irgi nerimavo, nes be valdžios protekcijos ir valstybės išdo paramos ir jo bizniai nėjo taip, kaip prie krikščionių; ėjo Seime biudžeto svarstymas ir kunigams turėjo būti atimtos algos — nebūtų turėję už ką agitacijos varyti; turėjo praeiti naujas metrikacijos įstatymas, kuris būtų paliosavęs liaudį nuo kunigų priklausomybės, sudarant civilio stovio aktus. Šitai visa vertė juos visus griebti perversmo kelio, kad savo asmeninius interesus apsaugoti ir išvengtų atsakomybės už atliktus darbus.

Ar jiems rūpėjo krašto ir žmonių reikalai? Aišku — ne! Juk jie matė, kad demokratinė vyriausybė esant Lietuvos padėtis ėjo stipryn ir stipryn; liaudis vis labiau ir labiau ėmė įgyti pasitikėjimo vyriausybe ir savomis jėgomis, kraštas po biskį tvarkėsi. Pramonė pradėjo stiprėti, Lietuvos kreditumumas irgi ėjo gėryn. Politinė Lietuvos padėtis irgi stiprėjo: sutartis su rusais padarė lenkus kur kas mandagesniais ir Pilsudskis sustojo grąsines puliti Lietuvą, nes žinojo, kad kiti kaimynai gali netylėti. Sutartis su rusais ir kitų pasaulio valstybių aktyse pakėlė Lietuvos svorį. Po politinės sutarties su rusais turėjo eiti prekybos sutartis, kuria einant rusai per tris metus turėjo pirkti Lietuvos už 15—20 milijonų litų kas metai arklį, galvijų, sėmenų, odų, celulozės ir kitų mūsų prekių. Tai didelis būtų Lietuvai plusas. Be to, rusai turėjo nukreipti dalį savo tranzito per Klaipėdą: uždarius Lietuvos geležinkeliam, uždarius ir Klaipėdos uostui. Turėjo aprskritai padidėti tranzitas per Lietuvą iš Rusijos į Vokietiją ir atgal. Buvo stipriai ruošiamasi deryboms dėl prekybos ir politinės sutarčių su vokiečiais. Pasisėkė Klaipėdos krašte sugerinti padėtis ir dalį vokiečių patraukti Lietuvos pusėn. Pasisėkė Ženevoje numerinti ant visados visas klaipėdiečių iškeltas bylas prieš Lietuvą. Pasisėkė susitarti su klaipėdiečiais dėl atlyginimo — visai mažą sumą jiems mokant. Visa tai liaudis matė ir todėl vyriausybės prestižas augo. Tautininkai ir klerikalai juto, kad kitais rinkimais jie irgi nieko nelaimės, todėl jie ir ryžosi prie perversmo, turėdami aktyse daugiamas asmenius ir partinius sušmetimus, negu valstybės labą. O tam, kad tuos negražius pavid tikslus ir partinius norus prisidengti, jie paleido paskalus apie gresiantį komunizmo pavojų, apie komunistų sukilimą, apie lenkinimą ir tt. ir vardan patriotizmo savo perversmu uždavė dideliausį smugį tikrajam patriotizmui ir pačiai Lietuvai.

Dabar Smetona ir kiti eina išvien su klerikalais. Kadangi tautininkų aplamai nedaug, tai jie turi pilnai atsiduoti klerikalų globon. Jau dabar nėra niekam paslaptimi, kad dalis jauniesniųjų karininkų yra nepatenkinti Smetona ir tautininkais ir dabar jau eina bruzdėjimas prieš tautininkus. Kada įvyko sukilimas, tai Smetona reikalavo, kad jį kuogreičiausiai rinktų prezidentu, nes, sako, peris dvi-trys savaitės ir manęs nie-

kas nenorės remti, niekas nenorės rinkti; taip, girdi, su juo buvę Klaipėdoje. Smetona ir tautininkai žinojo apie sukilimą ir aktyviai jame dalyvavo. Dabar jie ginasi. Bet veltui, nes visa Lietuva žino tuos jų žygius.

Kiekvienas stato sau klausimą: kodėl Sleževičius ir Grinius taip greitai atsisakė? Štai delko. Perversmas įvyko — Seimas buvo išvaikytas, vyriausybė areštuota. Sukilėliai visviena būtų paskelbę — jie turėjo tai padaryti — naują vyriausybę, naują prezidentą. Tai būtų sudarę Lietuvai didelių sunkumų: reikėtų naujo užsienio pripažinimo, naujos vyriausybės, krašte būtų įvykusiu vidutinė kova vienu prieš kitus; tokiais įvykiais lengvai galėjo pasinaudoti lenkai ir vokiečiai ir Lietuvos valdžią. Tai matydami Sleževičius, Grinius ir kiti ministrai beveliojo užmiršti savas ambicijas ir sudaryti tokią padėtį, kad nepakenkus valstybei ir jos tarptautinei padėčiai. Vyriausybė ir Prezidentas norėjo nors šiaip taip legalizuoti įvykusį smurtą užsienio aktyse, kad nepasunkintus tarptautinės Lietuvos padėties. Apart to, buvo dar ir kitas motyvas. Karininkai išvedė į gatvę kareivius sukydami, kad prasidėjo komunistų sukilimas, o vyriausybė jie veža į generalį štabą delto, kad apsaugojus ją nuo komunistų. Bet ant rytojaus kareiviai sužinojo visą tiesą, sužinojo, kad jie buvo apgauti ir todėl jų tarpe prasidėjo didelis bruzdėjimas prieš karininkus ir pradėjo tartis nubauti savo suviliotojus. Prileisti, kad kareiviai sukilę prieš karininkus, reikė prileisti prie pilietinio karo ir dar blogesnių pasekmių: sukilusius kareivius jau niekas nesuvaldytų ir krašte įvyktų pilniausia anarchija, kuria pirmiausiai pasinaudotų komunistai, o paskui lenkai ir vokiečiai. Generalas Nagevičius ir vienas diktatorių pulk. Petraitis, ant rytojaus po sukilimo verkdami bučiavo p. Sleževičiui rankas ir atsisakė ant kelių prašę jo, kad jis prikalbintų D-rą Staugaitį atidaryti Seimą ir leistų išrinkti prezidentą, nes kitaip jiems, karininkams, gresia dideliausis pavojus iš kareivių pusės.

Akyvaizdoje šitokios padėties aišku, kad p. Sleževičius ir D-ru Griniui asmeniškai būtų daug garbingiau jokių būdu neatsisakyti iš valdžios, bet kraštui būtų padarę tokios žalos, apie kokią šiandien daugelis Lietuvos žmonių nei mažiausio supratimo neturi. Taigi ir čia jie savo asmeninę ir partinę garbę paaukojo tėvynės labui ir valstybingumui. Ar jie gerai ar blogai padarė taip elgdamiesi, resimu spręsti — tegul istorija jų šituos žygius įvertina.

Dar vienas klausimas: kodėl vyriausybė prileido prie sukilimo ir jo nenumalšino? Sunku numalšinti sukilimą, kuomet jį padaro ta jėga (kariuomenė), kuri sukilimus malšinti turi. Sukilus kariuomenei, vyriausybė liekti bejėgė. Taip visur atsitinka, taip atsitiko ir Lietuvoje. Dabar tik žiūrime ir laukia me kuomi šitas Smetonos vadovaujamų tautininkų žygis baigsis. O Lietuvoje labai neramu jį, apie komunistų sukilimą, apie lenkinimą ir tt. ir vardan patriotizmo savo perversmu uždavė dideliausį smugį tikrajam patriotizmui ir pačiai Lietuvai.

II.

Veltui Amerikos lietuviai mano, kad pas mus Lietuvoje ra-

mybė viešpatauja. Su kiekviena diena mes grįždame klampynėn vis gilyn ir gilyn. Gruotinėm žinojo apie sukilimą ir aktyviai jame dalyvavo. Dabar jie ginasi. Bet veltui, nes visa Lietuva žino tuos jų žygius.

Visa nelaimė tame, kad nėra jokių formalumų ir nedaroma pastangų sulaukyti vidutinį iširimą ir sauvą. Nėva valdo tautininkai, bet jie yra labai silpni ir pasirėmę tik durtuvais ir tais leitenantais, kurie visur kišasi. Tuo tarpu provinciją apsėdo krikščionys ir šeiminingai kaip pernai. Tų leitenantų paleisti iš kariuomenės negalima, nes jie nepasiduoda vyriausybės patvarkymams ir be to jie reikalingi tautininkams nors dalinai suvaldyti krikščionių perdrąsius žingsnius. Krikščionys turi finansų ir švietimo ministerius ir dabar de fakto vidaus reikalų ministerį, kuomet tautininkai turi tik premierą ir apsaugos ministerį. Kitos ministerijos netaip svarbios, bet nėra mažiausios abejonės, kad su laiku krikščionys ir jas atims iš kitų partijų. Tuo labiau, kad patys tautininkai dalijasi į tuos, kurie linksta prie krikščionių, grynai fašistinius, ir tautininkus, kurie skaitosi su demokratišku decorum. Pastaraisiais yra Voldemaras ir Merkys, nes jie tiek protingi žmonės ir supranta, kad kitaip del užsienio ir vidaus tvarkos net galima elgtis; ekonominis krizis yra toks baisus, kad jokiu būdu jų gilinti negalima.

Jei buvo galima kalbėti apie bolševikų pučą prieš gruodžio 17 d. perversmą, tai dabar ateina daug didesnis ir pavojingesnis audra. Armijos Lietuva jau nelieturi, nes disciplina išnyko. Leitenantai skirstosi sau vietomis, o kuomet vyresnis karininkas pabando padaryti patvarkymus ir disciplinos grovėjus nubauti, tai tokis drąsuolis pats turi atsistatydinti. Kareiviai bruzda ir diena iš dienos reikia laukti, kad pareikalauts savo atstovybės vyriausybei. Vyresnieji karininkai užsidarę ir bijosi prasižioti, nes visur pilna šnipų. Žodžiu, kariuomenėje nepaklusnumas delei vieną kartą suaužytos disciplinos rodo labai užkrečiamus pavyzdžius. Kareiviai negali dovanoti, kad tapo taip bauriai prigauti, kuomet teisėtos demokratinės valdžios nuvertimą jiems aiškino įvykusiu bolševikų sukilimu ir dabar yra užsidegę nubauti pučistus.

Tuo tarpu bolševikai išplėtė savo požeminę agitaciją iki tokio laipsnio, kokio jų agitacija niekuomet iki šiol nebuvo pasiekusi. Karininkai tą jaučia ir stengiasi daboti kareivius, atskirti juos nuo susišėsimu su civiliais žmonėmis — net namo atostogom kareivių neleidžia, bet tas mažai gelbsti. Akyvaizdoje tokios padėties reikia laukti neišvengiamo iš kareivių pusės kokio nors išsiškimo, kuris gali virsti dideliu gaisru, jei laiku tas nebus pastebėta ir apmalšinta. Bet jei apmalšinti kareivių bruzdėjimo neįstengia, tai didelis gaisras neišvengiamas, nes ir sodžius bruzda, ypač jaunimas ir atsargos kareiviai ginkluojasi ir laukia pavasario. Sodžius ypač įniršęs ant dabartinės valdžios, nes visas gyvenimas kaip replėmis surakintas ir visur mato pirmoje vietoje kunigus. Prieita net prie to, kad visur, po visą Lietuvą, įniršusi liaudis atvirai kalba ir svarsto apie iškelimą pogromų kunigams. Ar šitas liaudies upas bus galima apmalšinti, tik viena ateitis galės parodyti.

Valstiečių liaudininkų padėtis yra gana komiška. Žiūrėti ir

matyti kaip tas viskas auga ir kokis pavojus grumojia ir nieko negalima padaryti kad to viso išvengus. Tautininkai irgi žino kas darosi, bet kad atitaisyti, tai reikia išbraukti viskas, ką pasiekė savo pučū ir sugrąžinti seną tvarką, o tas reiškia sau charakiri padaryti ir rezultate tupčioja ant vietos. Tuo tarpu sauvaiavimas ir vagilavimas eina visu plačiu frontu ir, žinoma, bylų marinimas kiek tai be didelio skandalo galima padaryti.

Po šito mano paaiškinimo apie dabartinę Lietuvos padėtį, man rodos ir Amerikos lietuvių visuomenė jokių iliuzijų neturės. Mes, valstiečiai liaudininkai ir kitos demokratinės partijos, sėdime be pinigų ir patys nežinome kokio rytojaus galime sulaukti. Gali by valandą kilti reikalas pradėti aktingiau veikti, o mes jokių medžiaginių išgalių tokiu veikimu neturime ir negalime jų sudaryti Lietuvoje. Amžinai tokią padėtis negalės tęstis ir labai galimas daiktas, kad greitai laiku bus paskelbti naujo Seimo rinkimai. Ką tuomet darysime be pinigų? Mūsų pagalba kraštui reikalinga, ypač dabartinio suirimo ir sunkios ekonominės padėties metu, bet nėra nei laisvės, nei finansinių išgalių mūsų veikimui.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS ATSIŠAUKIMAS.

(Manifestas)

Amerikos Lietuvių Taryba, įkurta Penktame Visuotiniame Amerikos Lietuvių Suvažiavime ir įgaliota rūpintis Amerikos lietuvių tautiniais ir kultūriniais reikalais, kaip lygiai ir priaugančios mūsų kartos auklėjimu, šiomi kreipiasi į Amerikos lietuvių visuomenę, prašydamą laikytis Tarybos „Credo“ nustatytų principų ir eiti prie užbrėžtų jos tikslų. Musų visuomenė gali ir privalo prie to prisidėti šitokiais būdais:

1. Remiant visomis išgalėmis medžiaginiais ir moraliais Amerikos Lietuvių Tarybos darbus ir pastangas.

2. Visoms draugijoms, kuopoms, klubams, meno rateliams ir visoms mūsų visuomenės organizacijoms prisidedant prie Amerikos Lietuvių Tarybos numatytomis Tarybos statute sąlygomis.

3. Kiekvienam sąmoningam lietuviui skleidžiant visuomenėje tą mintį, kad visa organizuota ir demokratinė Amerikos lietuvių visuomenė turi veikti iš vieno.

4. Nepraleidžiant nei vienos progos neparaginus čionai gimusios ir augančios jaunūmės dėtis prie Amerikos lietuvių visuomeninio darbo.

Amerikos lietuvių gyvenimas priėjo jau prie tokio laipsnio, kad jeigu nieko nedarysime, tai trečia mūsų tautos dalis turės žlugti svetimtautių bangose. Iš kelių šimtų tukstančių lietuvių, iš visų mūsų organizacijų ir įstaigų liks tik atminimas, kad Jungtinės Valstijose gyveno kita syklis lietuviai. Bet Amerikos Lietuvių Taryba darys viską, kad prie to neprieitų. Ji paskelbs savo „Credo“, pareikš savo uždavinius ir pasakys, kas ir kaip reikia daryti, kad Amerikos lietuviai galėtų save išlaikyti ir savo broliams Lietuvoje padėti.

Bet šito pasiekti galima tik tai bendromis mūsų demokratinės visuomenės jėgomis. Tik tai dirbdami vienybės kultūros darbą ir burdami savo spēkas apie Tarybą, Amerikos lietuviai galės atsilaikyti prieš tuos pavojus, kurie jų laukia ateity.

Todel Taryba ragina organizuoti visose kolonijose pašalpiuotų draugijų ir kitokių organizacijų vietines tarybas ir dėtis prie Amerikos Lietuvių Tarybos.

Am. Liet. Tar. Valdyba:
F. J. Bagočius, N. Rastenis, V. F. Jankauskas, J. Grinius, D. P. Pika.

RADŽIO PRAKALBOS.

Susirinkimą vedė ir įžanginę kalbą pasakė p. A. B. Strimaitis, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros prezidentas. Jis platokai išaiškino sandariečių nuostatymą ir principus, kurių

ir kuopa užsibriežusi jų nepriimti.

Butų galima pridėti, kad šios kuopa galėtų suorganizuoti ir palaikyti didelę jaunųjų kuopą. Brooklynne jaunimo yra labai daug. Kol kas dar nė viena Brooklynne kuopa šiuo klausimu rimtai nesirupino. Esant kuopoje tvarkai ir ginėtinais darbais toji, tokia jaunųjų kuopa čia būtų lengva suorganizuoti. Turėdama jaunųjų mokyklą ir

SALE AND

**BIZNIERIAI GARSINKITĖ
„TĖVYNĖJE“.**

D-ras VINCAS L. BROOKUS,
Lietuviškas Dentistas,
8 SO. MAIN STREET,
(2-ros lubos--kambario Nr. 19)
WILKES BARRE, PA.
Telefonas W. B. — 7799.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinē šviesa. Diathermia

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėlei, Kaukli Gėlimui, arba Mėšlungiui — rauginti sukumti; nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSCO COMPAUND
mostis lengvai prasalina viršmėnėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveiki. Kaina \$0c., per pasta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukat tvirtėnė 75c.

Knyga: „**SALTINIS SVEIKATOS**“, augalai gydytis kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

PAIN-EXPELLERIS

Geriausiu vasist nuo paprastų peršalimų, reumatizmo skausmų ir patinėjimųms skaudamiems ir geliančioms muskuliams.

Trūkiais pažymintas Inkaro vaistasienkis.

35c.—vaisingėse—70c.

F. AD. RICHTER & CO.
 Berry & So. 5th Sts.
 Brooklyn, N. Y.

	Pareikalaukite veltui duodamos pavyzdinės bonkutės.	
VISOSE VAIS- TINĖSE	Jie visi mėgsta Nėra nieko geresnio nuo užkietėjimo vidurių ir suirusio skilvio.	35c. UŽ BONKĄ
	F. AD RICHTER & CO. Berry & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.	

P E R S A L I M A S ! Trinkite krutinę ir pečius su
Taipgi nuo reumatizmo skaus-
mų ir dieglių, nuo sustingusio spran-
do, neuralgijos, susimušimų, neurit-
tis, nusibroždijimų, galvos skaudėjimų,
išsinarinimų, skaudamų musku-
lų; nuo skausmų šone. krutinėje ir
pečiuose; nuo nusideginimų, muskulū-
rinių traumų. Nepreildžia užsikrė-
timo įsivėrimų ir tt.

***AUTOMOBILIŲ DREIVERIAMS:** Ištrinkite su juo sa-
vo skaudamus pečius.

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO., **Plymouth, Pa.**
„TRINK SKAUDAMĄ VIETĄ.“

OFICIALE LINIJA

PRANEŠA KAD DIDŽIAUSIA EKSKURSIJA ŠI METĄ
—IVYKS—

TIE KURIE NORITE VAŽIUOTI LIETUVON

ANKSCIAU, GALESTĖ VAZTUOTI

Laivu "LITUANIA" Gegužės 3 d.

VAZIUKITE ŠI PAVASARĮ Į LIETUVĄ SU AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMU, KUR JAUNIMAS TEN GYVUMAS, TEN SMAGUMAS.

ĮSPILDYKITE TOS ŠIRDIES TROŠKIMUS, PAMATYKIT SAVO TĖVYNĘ, BROLIUS, SESERIS IR GIMINES.

Ką akimis žmogus pamatai, tai amžinai neužmiršti.

Kainos stačiai į Klaipėdą: Kainos į Klaipėdą ir atgal:

Trečia klasa	\$107.	Trečia klasa ..	\$181.
Turistine trečia ..	\$117.	Turistine	\$196.

Revenue Tax ir Head Tax Atskirum.

Sekanti laivai plauks tiesiai į Klaipėdą:
LITUANIA Gegužio 3-čią, 1927.
ESTONIA Gegužio 24-tą, 1927.
LITUANIA Birželio 14-tą, 1927.
LITUANIA Liepos 19-tą, 1927.

žiniom kreipkitės į vietas agentus ar į bendrovę:

BALTIC AMERICA LINE,
10 Bridge Street, New York, N. Y.

Atstovauja Visas Laivu Linijas.

**Parduoda laivakortes ant visų laivų ir ant visų
laivų plaukiančių tiesiog**

I KLAIPĒDA

Žemos kainos. Geriausias patarnavimas. Parupina pasportus, pagrijimo permitus ir farmerių affidavitus bei kitus dokumentus.

Rašykite arba kreipkitės pas:

V. M. STULPINAS & CO.,

3311 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Notary Public — Yards 6062.

LISKI ARMONIKAI

[illegible]

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra geriausia apdraudimo ir pašalpos organizacija.

I LIETUVA
DIDELĒ EKSKURSIJA
Ant Didžiausio Laivo Pasauly
MAJESTIC Geg. 14

Keleivius palydēs ištisoje kelionėje musų patyręs palydovas. Visos privatiškos kajutos uždarytos, patogumas, geras maistas ir mandagumas.

Puiki 3-šia Kliasa Kelionė Lietuvoje \$111.97

I Abi Pusi \$186.00

Kreipkitės prie vietinių agentų arba:

WHITE STAR LINE.

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY.

No. 1 Broadway, New York, N. Y